

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Mercuriale Joannis andree

Johannes <Andreae>

Uenetijs, 8.VIII.1499

[Littere N]

[urn:nbn:de:bsz:31-323789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-323789)

et statim collega sit iudex et hanc distinctionem precise putarem
 veram ubi hec clausula adijceretur iurisdictioni non exercitio tamen ut si
 dicat delegamus casus andree quod si suscipere noluerit delegamus
 Jo. et tunc facit non in pre. dec. l. de procur. sed cum in casu nostro
 et stillo solito non iurisdictioni sed eius exercitio adijciatur clausula.
 delegamus casus vobis andree et Jo. quod si ambo nolueritis in
 teresse alter procedat. per quod ex vi clausule non habet optionem deponendi
 delegationes sed solum ex vi eius non volente deservit exercitium
 in collegam. ex quo concludo quod non volit intercedere remanere de
 legatus cum nec hoc abdicare potest expressis per renunciationem per
 ipsam alle. et maxime per delegatus. §. iudicandi. et §. q. non habet. si
 cur ergo clausula non poterit intelligitur quod diu non poterit. unde
 collega quod socio ipedito processit ipsum nunc potest tenere admitte
 re de hoc de offi. dele. coram. sic collega quod socio nolente interesse
 processit ipsum nunc volente tenere admittere ut eadem intelligat si no
 luerit. i. quod diu noluerit. forte autem hoc cum clausula aut noluerit non
 est expressa sed subintellecta per interpretationem. §. adijcimus cum tunc
 nolens quod diu non vult peccet et se redarguit sibi mittat ut ibi. et
 per hoc per non curandum an res sit integrum vel non cum hic non ver
 tafuriale interesse iudicis nec partium nec gratia de revocatio
 ne partium tradite a revocante ut in dec. i. casus et per id melius fuerit
 intentio delegat ut in dec. prudentia. et per hoc raderet ad id quod
 de posse partis interesse respectu arbitrariorum in quibus potest esse
 iudex gratiosus. eo. ti. soluit. et respectu expressarum ad quod per
 tes quod tenent de R. p. statutu. §. in super. li. eo. ad. n. non si
 at gratia non venit in interesse. et potest id non esse et potest de rato statu com
 missionis partium potestio non est deterior sicut de de condicione do
 tis. ff. de pac. si unus. §. si pactus. vbi. quod si non ut totum. et per hoc
 soluit regula quod semel per regulam istam. Ad id quod de renuncia
 ri potest honori raderet fateor. sed non oneri quale hoc est ut per
 tus est primo. Ad id quod de et huic oneri posse renunciari fa
 teor tacite sed non expresse per viam renunciationis. unde renunciatur per
 negationem apostolorum per dationem delatoriarum per relationem per
 interlocutionem inter partes per subdelegationem totius re non in
 tegra ex parte iuris. et sic ex voluntate principis. et sic soluit
 ultimum per illationem gravaminis a quo appellatur ut perant
 iura allegata sic beneficiatus non renunciat expresse nisi in manibus
 eius a quo tenet. de renunc. admonet. et tamen renunciat tacite per pro
 fessionem religionis vel committendo culpam per quam sit ipso iure per
 uatus. et super hoc vide quod non. de fo. cope. si diligenti in glo. pe
 nul. et facit non in cle. gre. de Rip. in dec. cum plures sunt da
 ti insolidum. et sine clausula quod si ambo in dec. cum sup. non ex sola
 voluntate sed ex gravamine quod intulit et a quo fuit appellatus
 impediebat iurisdictionem et sic concludo ipsum pernitentem admittens
 debere. fateor tamen quod donec appareat penitentia vel voluntas mu
 tata ex quo renunciavit delegationi cum per hoc videat innuere
 se nolle in aliqua parte cause interesse. vltimus per collegam requirit
 non de. sed non sic si simpliciter dixisset se nolle certo actui intercedere
 se. per rō de dolo et per tu. cum qui. li. e. ex tex. et glo.

Regule iuris civilis siue fororum huius lre. MS. sunt he.
 Arcellus. definit debitor esse is qui nactus est exceptio
 nem iustam nec ab equitate naturali abhorrentem.
 Eius potestio nisi a per suos fieri potest. deterior fieri non potest.
 Inus est actionem habere quam rem.

Imo potest ad. vj. impossibilis
 atqui dabat usus
 Ultra posse meum non lex me iusta coegit. Acc
 putat esse reum qui totum posse peregit. **Prima**
 proponit primo unde sumpta triplicem impossibilitatem
 et cuiusque exempla. scilicet ponit triplicem rationem regule. ter
 tio in quibus locum habeat. quarto supplet de turpi. **Secunda**
 glo. primo tractat de iuramento naturali obligatione et pene promissio
 ne. scilicet pars raderet per quoniam quam negativam soluit preter
 certum casum soloni opponit. et duplī raderet subdēs opinionem.
In prima glo. ibi impossibilitatem sequitur nulla est obligatio.
 et ibi generaliter sequitur novimus turpes stipulationes nullius esse
 momenti et per tinuatur. l. sequens veluti si quis homicidium vel
 sacrilegium se facturum promittat. et ibi. §. ea obligatio que est iter

domini et procuratoris mandati actionem parit. et ibi. l. vlti. inci
 pit paulus. et dicit quod impossibile preceptum est nullum et sine causa ap
 pellat a sententia cui per rerum naturam non potest pareri. et ibi reprehendit
 da relicta heres si diuertat hereditatem habebit. l. non diuertat.
In glo. ij. ibi si homo mortuus. loquitur de stipulatione desistendo vel dando
 hominem mortuo. et ibi celsus cuius mens habetur de do. et per tu. cum dilecti. et ibi paulus respondit die lap
 so die quo mandans se prestaturum scripsit obligatio remanet.
In glo. j. ibi nature. Joā. mo. addit impossibile morio de iureiur. quinquanallis. ff. de p. di. insti. filius communis in
 possibile includit naturam et mores. et facit quod dixi in .c. si. de pac. in fi. et ibi nec obligatio. idem io. mo. et ibi in legi
 bus idem dy. h. tractans in modum questionis et puto quod cano
 nem qui sequitur intendebat allegare dum dicit ut in .c. cun
 cta. in principio decretorum. et ibi pro non adiecta distinguit
 Dy. aut impossibilitas adijcitur in modum conventionis in
 contractibus vel dispositis in ultimis voluntatibus ut si pro
 mitto vel lego rem quam impossibile est dari. et tunc impe
 dit omnes species obligationis ut in his regulis. et ff. de verbo.
 ob. si dari stipuler. i. ij. iij. et iij. rñ. si vero ponitur in modum
 conditionis ut quia promitto vel lego si celum digito tan
 gas: tunc si in contractibus affirmatiue ponitur vitatur. si nega
 tiue ut quia promitto si celum digito non tangas valet contra
 ctus quia si affirmatiua est impossibile ergo negatiua possibilis et
 necessaria. ff. de verb. ob. si impossibile. et sic intelligitur. ff. de
 ac. et obli. l. non solum. et aperte insti. de inuti. stip. §. sed im
 possibilis. et idem quo ad negatiuam in ultimis voluntati
 bus. quo ad affirmatiuam in eis distinguitur aut erat omni
 tempore impossibilis aut a principio possibilis. primo casu aut
 erat apposita in persona honorati. i. cui aliquid relinquitur. et
 tunc est locus gl. ut habeatur pro non adiecta. ff. de condi. insti.
 l. vbi de hoc. si in persona onerati. i. grauati aliquid datur ut
 si dicat damno beredem dare. x. si digito celum tangat: lega
 tum est inutile insti. de le. §. vlti. si autem a principio erat possi
 bilis. et postea ad impossibilitatem peruenit valet relictum.
 et sola impossibilitas remouetur. ff. de le. i. si mihi. §. si quis ser
 uos. **In glo. ij.** ibi etiam naturaliter idem Dy. quia si contra
 bens vel disponens sciuit impossibilitatem committere non vi
 detur. ff. de ac. et ob. non solum. si ignorauit impossibile error
 impedit consensum. ff. de iuris. o. iudi. si per errorem. ff. de iudi.
 l. ij. deficit ergo naturalis deficiente presens. facit. §. eodemli.
 de spon. c. i. inducit etiam quod sequitur in glo. et ibi si homo
 mortuus: idem tenet ibi glo. et idem hic Dy. respondens ad
 .l. in illa stipulatione si kalendis. ff. de verbo. obli. quia ibi sti
 pulatio penalit incipit a precedenti adiectione. et ideo in
 teritu illius qui non est in obligatione non potuit liberari
 promissor. sed in proposito incipit a conuentione et tunc si a
 principio erat impossibilis ut quia mortuus erat quem pro
 misit sistere non committitur pena impossibilitati adiecta. Idem
 si pereat ante mortem quia tali interitu interueniente ante
 mortem liberatus est promissor ut in ipsa. l. si homo mortuus.
 et ibi no. et ibi eum comparere. idem videtur si est dies feria
 ta. et in fi. de. de bel. p. tra. sup. quo vide Dy. C. de feriis. l.
 dies festos in. q. ij. in fi. et quod scripsi in predictis dec. cum di
 lecti et de appella. cum parati in fine.

Ec regula trahitur ad questionem quam
 disputavi. §. quod annus ap
 pellationis prosequende non curat ante inter
 positionem: appellationis propter quandam im
 possibilitatem et quia hanc plene tractavi in cle. de ap. sicut ap
 pellationem in glo. magna ideo illam omitto.
Facit etiam ad questionem legistarum de cecco qui com
 misit maleficium propter quod sibi oculus erui debebat dicunt
 quod propter impossibilitatem pene punietur in alio membro
 per. l. ij. C. vt intra certum tempus. facit quod no. §. eodemli.
 de elec. si compromissarius in vlti. glo. et iura que allegavi sup
 illa. et per. l. ff. de straben. em. si in emptione. §. penul. dicunt quod
 si vnū tantum oculum habet perinabitur illo. **Prosequar** igitur
 alias questionem de qua tractat legiste. C. de legi. l. i. et que fuit

Jo. d. deo li. j. q. iij. z demū Stephani poloni vltio hic ple
nius disputata per dominum Guidonē nunc ep̄m concordā
en. q̄ queritur an lex vel constitutio legati vel ep̄scopi non
scripta prohibēs aliq̄ actum z contrafaciēte excoicāns
valeat ita q̄ contrafaciens excoicatus sit.

Ad negatiuā sex rōnes inducunt quarū p̄ma triplicē i
possibilitatē explicat vt obstat hec regula ad affirmatiuā in
ducunt q̄ttuor. tertio ponitur p̄coro solutio p̄dictorum triū
disputatiū z q̄ cū illis p̄cordant. s̄bditur opinio z eq̄tas p̄ria
z improbat dictū Stephani. **C**oapta at̄ questio regule
q̄ impossibile d̄f̄ s̄z nālem cursum rerū vt loquar cū dec. bone
de elec. s̄. porro. z cum dec. q̄m̄ cōtra de proba. in p̄n. p̄stōes
non scriptas menti teneri z sciri p̄ eos quos ligare debent
maxie cū in se sint p̄petue z p̄petuo ligent. xxij. q. i. que ad p̄
petuā z. q. ij. c. i. z. ij. de consti. c. i. z. vlt. d̄ offi. le. c. vlti. z igno
rantia illarū nō excusat z ibi sic eēt iniicere laqueū subditis
statuentis cōtra id. xxvij. q. i. de viduis. ij. p̄stat. n. q̄ cursu
lōgi t̄pis v̄itas obscuratur. xij. q. ij. longinquitate. z ob hoc
p̄petuo fuanda redigūt in scriptis supra eo. libro de re iudī
ca. abbate. in ti. p̄cor. de testi. albius. z. c. significauit.

Secūdo impossibilitas ostendit q̄ hi q̄ debent p̄stōni p̄senti
re habēt subscribere vel subscribi. xcvj. di. c. i. d̄. ista scriptu
ra cū sequētibus. s̄. de his que fi. a p̄la. c. i. z. c. q̄stō. impossibile
aūt est eos subscribere vel subscribi si ex p̄stōne scriptura nō
fiat. fa. cit. de d̄spon. impube. ad dissoluendū cū cōcor.

Tertio illa ē impossibilitas ostenditur p̄ nominis ethimo
logiam a q̄ lz arguere. xvj. q. i. si cupis. xij. q. i. clericus de p̄e
ben. cū scdm. q̄ fi. sint le. per venerabiles. s̄. sane sed vt dicit
Isidorus. v. ethy. lex d̄f̄ a legendo. legi aūt nō pōt nisi scri
batur. ergo nec lex noīari pōt cū noīa d̄beat eē cōsequētia
rebus. insti. de dona. s̄. est z aliud. qd̄ vltra. nōne tex. dicit qd̄
lex est cōstō scripta p̄ma distincti. lex est cū ergo diffinitō det
essere ergo zc. multi ēt tex. pbant idem. s̄. de p̄sump. scri
bā. iij. di. erit in fi. ibi p̄o cōi vtilitate p̄scripta. xij. q. ij. due
sunt i p̄n. in autē. vt facte no. con. post p̄ri. col. v. ibi si scripta
sit faciant de sen. ex. mouerit. z. c. graue. vbi de libris deleri iu
benf̄ statuta. cōcluditur ergo ex impossibilitate vel difficul
tate ex legis diffinitione z per diuersos tex. i cōstōne requiri
scripturā. **S**ecūdo q̄ scriptum sit de eē legis vel cōstōnis
ordiamur ab origine oīs iuris z p̄rio de veteri z nouo testō
p̄stat q̄ p̄mus legislator volens leges dare illas p̄p̄rio vigi
to scripsit in lapideis tabulis. Ex. xxxj. in fi. z demū in ligne
is. Deutero. x. in p̄n. z canō dicit q̄ Moyses p̄mus gentis
hebreē leges populo sacris l̄ris explicauit. vij. di. moyses. z
Exo. xxiiij. in p̄n. scripsit Moyses oēs sermones domini.
si ergo p̄mus legislator. cuius actio nostra ē i strurtio. ij. q. i.
deus legē dedit scriptā. ergo z omnis legē cōdēs idē facere
debet. **P**robatur idē nouo testō in quo christus digito
scripsit in terrā. Jo. viij. z z. h̄. iij. q. vij. postulatū id p̄ qd̄
legē dedit criminosos ab accusatione z iudicio repellēdos.
vt ibi p̄z. Idem p̄ iuris ciuiliis originem qd̄ ius fuit scriptuz
in duodeciz tabulis vt habet. ff. de origine iuris. l. ij. post p̄n.
quarū qui fuerint auctores habetur. vij. di. fuerūt. Itē nō p̄
solā scripturā habeatur iuriū certitudo cuz subscriptione z
sub bulla mittunt. C. de iusti. co. cōfir. l. i. ad fi. z in proemio.
vj. z de. ad fi. z in autj. vt diui. ius. col. viij. in p̄n. p̄cluditur
ergo ex origine iuris diuini z positiui in p̄stōnibus scriptu
ram necessariam. **T**ertio idē arguitur z mandatis p̄nci
pū R̄ptis z puilegijs. nā vt notat accur. C. de man. p̄n. su
per R̄ica mandata p̄ncipuz sunt p̄stōnes sp̄ales. z in illis
requiritur scriptura. e. ti. l. vni. de hoc. xcvij. di. nobilissimus.
nec posset probari p̄ testes de hoc de p̄ui. cū oliz. z vt ibi p̄z.
Idem si in R̄ptis que ēt habent vim p̄stōnuz iter eos iter
quos cōcedunt vt dixi super rub. de R̄p. Idēz in puilegijs
que sunt leges puate. iij. di. puilegia. z de his inducari nō
pōt nisi p̄ inspectionē ip̄orum dep̄ui. porro. eo. ti. cuz p̄sone
s̄. eo. li. de hoc tamē vide quod dixi. s̄. in proemio huius li
bri super. s̄. transmittimus. cōcluditur ergo etiā p̄stitutioni
bus scripturam necessario requiri. **Q**uarto patet q̄ sen
tentie diffinitue causarum ius faciunt inter partes. de re iu

di. cū inter. debent aūt ferri in scriptis. afo non valent. s̄. eo.
li. de re iudī. c. vlt. cum p̄cor. certe graue est dicere q̄ cū diffi
nitio vnius cause necessario regrat scripturā constitutō per
quā innumerabiles diffiniunt z subditi puniunt scripturaz
non requirat. p̄ eundē modum iducitur dec. s̄. eo. li. de cenfi.
romana. s̄. postq̄ cū casibus ibi notatis. longe eni maior eq̄
tas hoc casu requirit scripturam q̄ in illis z ibi ponit tex.
causaz scripture scilicet vt nota sit oibus illa specialis diffini
tio que ratio fortius vrget institutione gnāli maxie penali.

Quinto constat q̄ differētia rei apparet ex eius forma s̄
forma distinctiua legis a consuetudine est scriptura vtrūq̄
eniz ius canonicū z ciuile distinguit ius scriptū a non scripto
p̄mū vocat legem secūdū consuetudinē. i. di. c. ij. cū tribus se
quētibus insti. de iure naturali. s̄. ex nō scripto. z lex de con
suetudine loquēs dicit eā tate auctoritatis q̄ nō est necesse
illā scripto cōprehēdi. ff. d̄ legi. diuturna. z. l. imo p̄ id aūt di
recte d̄signat illā aduersari i h̄ legi. cōcludit ergo scripturā
eē de eē z forma legis z cōstitutionis. **S**exto z vltimo sin
gulariter iuducitur. l. humanū. C. de legi. vbi p̄z aperte legē
p̄mo dictādā p̄ eos q̄bus cōmissum fuerit postq̄ dictata ē
iterū recensendā z si approbata fuerit demū p̄ncipem p̄
mulgandā si hoc i p̄ncipe fortius in altis. facit de cōse. di. i.
basilicas. s̄. de pe. z re. cū ex eo. in fi. s̄. eo. li. de rescrip. C. d̄ le
gi. digua vxoz. cōcluditur ergo constitutionē non valuisse z
per cōsequens faciētē cōtra non excoicātū. **I**n cōtrariū
q̄ scriptura nō sit de eē legis vel cōstitutionis vel de ipsius
substantiali forma inducit. s̄. eo. li. de iure iur. c. i. in fi. r̄n. ad
idē. xxv. q. ij. institutionis. vbi d̄f̄ decreta sedis ap̄lice scripta
vel non scripta fore seruanda z hoc quo ad ibi no. ad idē. i.
q. vij. si quis omnē ecclesiasticā traditionēz scriptam vel nō
scriptam violauerit facit dec. budum de sepul. in clemen. ad
fi. v. nos z enim. vltra hec videf̄ casus. s̄. eo. li. de renunc. c. i.
immo dicimus q̄ si cōstitutio celestini de qua Bonifacius
loquitur fuisse scripta estimādū ē q̄ ipsius tenore posuiss̄z
ne testis eēt in facto proprio. **S**ecundo sic. multi sunt in
quibus scriptura requiritur de expediētī non tamē de neces
sario vnde valet actus sine scriptura. hoc patet in licētia cle
rici q̄ possit alibi celebrare. xxi. q. ij. c. i. l. xxi. di. extraneo. suf
ficat tamen si per alias probationes cōstet de cle. pere. c. tue.
idem in licētia q̄ possit clericus ab alio ep̄scopo ordinari.
xix. q. ij. due sunt de offi. archi. significasti. sufficit t̄n q̄ aliter
de licētia constet nisi in casu. s̄. e. li. de tē. or. c. i. idem in pro
fessione monial. xxvij. q. i. omnes femine. que tamen tenet si
ne scriptura. ea. q. sciendū de regularib̄. vidua. Idē in sen.
excoicationis. de qua hic loquitur q̄ licet ferri debeat i scri
pt. s̄. eo. li. de sen. exco. c. i. aliter tamen lata ligat licet profe
rens penam incurrat vt ibi no. in glo. vt quia. specialis ergo
sunt casus a iure exp̄ssi in quibus omissio scripture vitiat in
ter quos iste descriptus nō inuenitur per quod concluditur
q̄ licet vtile z expediens sit cōstitutionem scribi non scripta
tamen valet z cōstituētes subditos ligat.

Tertio inducitur legis z canonis diffinitio que talis est
quod populus romanus senatore z magistratu iterrogate
veluti consule constituebat. insti. de iure naturali. s̄. lex est
commune p̄ceptum virorum prudentum consulto delicto
rum que sponte vel ignorantia contrahūtur cobertio rei pu
blice cōmunis sponso. canon vero est idem quod regula s̄
regula est que recte ducit nec aliquando alioz sum trahit cū
ergo diffinitio det esse rei z in his nūl exp̄zimatur de scripto.
ergo scriptum non est de suo esse alias esset insufficiens dif
finitio in qua substantialia fuisset omissum.

Quarto adducitur lex p̄ma. ff. de consti. p̄n. vbi patet
id quod p̄ncipi placuit legis habere vigorem. z ibi subdi
tur legem esse quod p̄ncipis per epistolam z subscriptionē
statuit vel cognoscēs decreuit vel de plano interlocutus est
vel edicto p̄cepit. z canon dicit q̄ lex est omne quod rati
one consistit. i. di. consuetudo. satis est ergo q̄ subsit p̄ce
ptum vel ratio lz desit scriptura. ff. de legi. de q̄bus ver. nam
q̄ ipse. **S**olutō oēs p̄dicti Jo. d. deo. Stephan^o polon^o
z Guido tēuerūt cōstitutionē n̄ scriptā tenē z p̄ p̄ns cōtra
facientes

facientes ad cuius noticiam pervenerat excoicatum esse l3 Ste
 phanus fateatur sniaz iniusta z proferentem incurrisse pe
 nam dec. pme. s. eo. li. de sen. ex. vide qd dicit i fi. z dicit Jo.
 posuit guil. i spec. d legato. s. finito. versi. sed pone legatus.
 Idem tenuit Ja. de ra. vt recitat Ly. in predicta. l. i. C. de le
 gi. s3 que non obstat illa diuisio q quito dabatur. q ius aut
 ex scripto. aut ex no scripto. illa. n. diuisio est subiecti ad acci
 des sicut ibi hominu ali^o alb^o ali^o niger. nec et obstat qd ibi
 sequitur de auctoritate consuetudinis. illud. n. intendit lex q
 psuetudo quasi p frequentem vsum ab oibus scita non est ne
 cesse q scribatur. sed legem scribi oz vt notificet per omnes
 populos no q scriptura sit d suo ee sed est necessaria ad scie
 tiam iducendam qz scientiaz no ignoratiam volumus obli
 gari. C. de tabul. l. generali. li. x. z sic fit i psituationibus aut
 ticoz i fi. tituloz z pp hanc cam in scriptis reducit vt in. l.
 humanu. ad qua et alij respondent q licet ibi dicatur q di
 ctari debeat z recitari id pot ee verbotenus z sine scripto.
C Dicebat ergo Jacob^o q dato de cōstitutione canonica
 vel civili no esset facta scriptura ligaret scientes qz q certus
 est zc. hoc eo. ti. cum q certus cum pcor. non ob. q d diffini
 tiua allegatu e quarto qz illa minoris auctoritatis e q lex.
C De. de bel. perti. dicit q non essz peccatu dicere q scri
 ptum sit de esse legis per pre. l. humanu. facit qd no. i predi
 ca. l. i. C. de leg. z. s. de postula. pzela. c. i. de interpretatione
 principio q e generalis z necessaria z in scriptis redigenda
 multum equitatis h3 vltimu dictum z licet non resistat solu
 tiōi pdicte cui nec apte resistit guil. vbi. s. nec. De. tñ h alle
 ro q si princeps esset necessitatem scripture imponerem cō
 stitutionibus inferiorum ita q aliter no valeret nisi deserri
 ptio promulgaretur. inferiorum dixi qz successores ligare si
 posses. s. eo. li. d rescrip. c. fi. cu pcor. z sic rñ detur ad dec. pzi
 ma de renunci. z alia plura iura. hac et ratione ad prima tria
 que pro parte pziā superius allegaueram non respondeo
 nec me etiam vrget respōsio que datur ad id quod d diffini
 tiua dicitur nisi cum profertur a principe.
C Ad declarationē tamen eius quod in principio solutiois
 dixi. sciendū q si verum est constitutionē tenere scienter cō
 trafaciens excoicatus est z excoimunicatio iusta nec aliqua
 penam incurrit statuens. **C** Et in hoc improbo quod dixi
 rat stephanus. dec. enim cum medicinalis in sententijs lo.
 cum habet que ligat preteritas culpas. z vide que ibi di
 xi super glo. vt qz z glo. per hoc. non in constitutionibus qua
 rum proprium est ligare culpas futuras de consti. c. ij. z vlt.
 z differentias inter ista collige ex no. de sen. exco. a nobis. i.
 z eo. li. eo. ti. romana. s. j. z s. caueant vbi vide super glo. qz
 tractus z supra eo. lib. de consti. c. ij. rñ in. ij. gl. Si vero di
 ceremus constitutionem non tenere tunc nec illa contrafaci
 ens ligatus esset nec statuens penam incurreret cum ex con
 stitutione q nulla est ligari non possit z constat accessorium
 sequi naturā principalis vt eo. ti. accessorium.

Umo potest plus. lxxix. vino. scatur. si ergo ven
 ditor habeat directū transit in emptorem si
 vtile illud vtile transit. ff. de ac. emp. exempto
 in principi. item si libera erat libera trāsit si cū
 seruitute z sic trāsit idem de hypotheca. C. rē ali. gere. l. i. C.
 sine censu vel reli. l. ij. Item vt dicit dy. si ius quod erat pe
 nes transferentē erat personale nec illud transit sed definit
 quo ad rem vñ l3 res pupilli vendentj eēt iprescriptibilis. ff.
 de acqui. re. do. si bona fide. legitime tamē vendita z tradi
 ta vsucapitur. ff. pro empto. l. ij. s. si a pupillo. Prima glo.
 dicit vnde sumpta ponit exempla z concoz. secundo miscet
 tria contraria z soluit inducēdo etiā alios casus in quibus
 fallit. **C** In prima glo. ibi nemo plus sequitur iuris ad ali
 um trāsferre potest qz ille habebat. z ibi traditio sequitur si
 plus transfert in eum qui accipit quā est apud eum qui tra
 dit. z ibi. s. nihil. alias est ver. sub. s. sed si bis. nihil interest an
 dominus rem tradat. an voluntate ipsius alius tradat. z ibi
 s. fi. condemnatur de contumacia qui iudice iubente non ē

passus metiri agros. **C** Et ibi pigno ra. si p executores sen
 tentie pretoris venduntur pignora eis euictis cōtra eos de
 enictione no agitur. z ibi formali. que dñs non h3 z tamē il
 lum in alium transfert. **C** In prima glo. ibi in vsufructu for
 mali. ibi tñ no plus transfereur s3 per psituationez variatur
 species vsufructus. z q pziō erat causalis q non est seruitus
 sit formalis q est species fuitur. Dy. z ibi q vsucapit. vel pre
 scribit h3 secū dū iura vetera. sed imutatu est per ius autj. vt
 spon. lar. s. rursus. z ibi in censitoribus. vt no. in. s. stati alle
 gato cēsitores sunt qui signat pdia militantibus assignāda
 vel qui auferunt illa no soluentibus tributa z alijs dant vel
 iudices qui vni auferunt z alij dant dominium. z in fin. d his
 casibus no. in pre. l. nemo plus z predicta. l. traditio z insti.
 quibus ali. non licet post pncipi.

Ec regula facit ad questionem qua
 post guido. archi. disputa
 uit q sic proponebatur consuetudo mutui. eccle
 sie pmittit canonicos testari de fructibus pze bē
 datum suaru percipiendis post mortem vsqz ad annum que
 ritur an valeat. **C** Primo ad affirmatiua allegat gui. duas
 dec. antiquas z opiniones septē doctorū que quibusdā in
 tribus z tribus rōnibus adiuuāt addo duos doctores sex tu
 ra z quattuor rōes. scdo in ptrariū inducit quicqz rōnes ad
 quas addo duas. tertio ponit ipsius solutio z responsio con
 traria. vltio ponit pziā solutio z efficac ptrariorum respōsio
 z mee solutionis per ius nouum approbatio.
C Quod valeat consuetudo p3 ex antiqua dec. ad hec. ij.
 posita in prima psillatione de testamētj z ex dec. pziā eo. ti.
 in cōpil. ij. in quibus hec cōsuetudo vñ approbari per quas
 h tenebat Hug. z Lau. xij. q. ij. alienationes. z facit qd no.
 Jo. xij. q. v. in summa inno. z hosti. de testa. cōz in officijs in
 pn. magne glo. h et tenebat Zan. in pre. dec. ad h per id qd
 dicit de vassalo decedente post calendas Martij ante cha
 lendas octobris in li. seu. ti. lex regni. c. si vassallus z. ff. d vsu
 fruc. l. defuncta z ibi no. Idē ala. dices i pre dec. i. de testa
 mē. q cū clerici psonis puilegiatis ppenitur tollerabit psue
 tudo ad istar aduocati fisci q residuū salarij transmittit ad
 hēdes. C. de aduoca. diuer. iudi. post duo. optie facit. C. d do
 me. z ptec. l. vlt. li. xij. tātoz ergo doctorū opinionibus sul
 cita psuetudo merito tollerāda. ad qd facit q de auctozita
 te z potentia psuetudinis dici solet de psue. c. fi. z bñ facit d
 bona. ceterz d testa. relatū. ij. Itē cōsuetudie pcepte potest
 canonicus absens fructus pbende sue vt no. de cōsti. cū om
 nes de elec. dudū. ij. in glo. penul. qd tñ ē p ius vt p3 de cleri
 co nō resi. pquerente z. c. inter de ap. puenit. z hoc maxie cū
 mortuus ēt dicatur abesse de offi. dele. si delegatus. s. eo. li.
 ff. de ver. signi. mulieris. s. fi. nā psuetudo dat iurisdictionē z
 liberiozē tribuit administrationē. de fo. cōp. cū contingat.
 cū pcor. qd vi aut clā. prohibere. s. nō tantū. vnde per eā so
 lus pzelatus presentat z instituit qd alias deberet de iure cū
 suo capto facere de his q sunt a prelatiō ea noscitur i fi. d re
 gula. c. fi. ne se. vacā. c. vni. li. eo. z q ecclesiarū psuetudo sit
 suanda probat. xij. di. illa de cōces. preben. ex pte in fi. z vi
 de qd ibi scripsi post hosti. p q pcludē psuetudinem valere
 fm guido. paucis intersertis opiniōibus prius dictis. iunge
 Pby. z gof. q no. idē de preben. significatū vt ibi scripsi. fa
 cit pro hac pte de cōsue. cū dilectus de ver. sign. abbate. ibi
 cū longe maiori onere ecclesiarū procedit consuetudo. ad
 idē. s. eo. li. de psue. c. ij. plus ad ppositū eo. ti. c. fi. vbi psue
 tudo ipedit plusqz in cāu nostro pfectū casū. successoris nec
 mirū qz ipedit effectus noue cōstitutionis de psti. c. i. eo. li.
 z effectū reuocatiōis papalis si is cui eo. li. Itē vides q ne
 dū vnus s3 ēt omniū cōnitorū fuitiū ipedit psuetudo per
 cessationē diuinorū de offi. ordi. irrefragabili. s. ceterū. z. c.
 si canō. eo. li. optie facit d rescrip. si pp. eo. li. p quā p3 q de
 cōsuetudie fructus pmi āni possunt deberi ēt singulari per
 sōe z sic mortuo vñ ipsi hēdi vñ legatario. ad idē d fcri. eaz
 te. s. eo. libro d psue. c. i. de pbē. qz sepe eodē libro. p q p3 q
 psuetudo vni^o mistri fuitiū sbrabit ecclie faciēdo que du
 plicē fuitiō. i. vt hēat dignitatē z cāoniā ad idē d prebē. cū

ecclesie eodē libro. p quā p3 qd ēt perpetuo nedū ad tēpus
prebendā z fructus ipsius debent pnt nō canonico facit de
offi. ordi. pnti de elec. generali eodē li. p que cōcludit pro
parte. ¶ In contrariuz inducit quod q sunt p ius habens
ppetua phibitionis cām nō tenē. x. di. vides. xxv. di. iperia
li de foro ppe. si diligenti. C. de legi. non dubiū sed cōstat iu
re prohibitiū. clericos testari d bōis ecclesie. xij. q. v. §. j. z. c.
j. ij. z. iij. de testa. c. i. z. c. cū i officij z. c. ad h. z. c. q. ergo pte
xtu p̄suetudinis testm valē nō p̄t cū talis p̄suetudo grauamē
iuducat ecclesijs de p̄sue. c. j. z sic non pō iuri scripto de
rogare cum sit irrationabilis z sic imp̄scriptibilis. e. titu.
c. fi. z facit quod no. xj. di. in sūma z. c. j. ¶ Secūdo est h cō
suetudo oī iuri cōtraria z sic nō valet de iudi. clerici de pba.
ad nostrā de iur. calū. ceterū de ele. cū cāz d re iudicata cūz
cāz. d cōsue. ad n̄az z. c. cū iter z. c. cū venerabilis. ¶ Ter
tio ad qōnem facit qd scripsi post Ain. d testa. ad h vbi no.
qd generalis p̄suetudo nō excusat clericos dantes i morte
oīa mobilia parentibus facit. xij. q. j. epi de rebus. z qd ibi
no. z qd d̄ clerico cōparari vsuarijs de h de pecul. clerico.
c. fi. ¶ Quarto dec. antiq̄ cōpil. sup̄ius allegate inquātuz
remore sunt adiuuant hanc partē cū velut iniq̄ per greg. z
Ray. fuerit resecate z ipsa eadem dec. ad h fatebat p̄suetu
dinē nō esse psonā rationi z sic fuit extirpāda. lxxvij. di. cor
epi. ¶ Quinto ad roborationē consuetudinis inter alia re
quirit qd sciētia p̄ncipalis i ducta sit nō sola tolerantia ad h
de preben. cum iā dudū z no. viij. di. frustra. h ar allegans il
lud pbat z nisi p̄bet zc. per q̄ concludit cōsuetudinē nō va
lere fm guido. multuz facit p̄ h̄ac pte de cle. nō refi. c. vni. li.
vi. z de testa. c. ij. z quod no. supra eodē libro de offi. oz. p̄
senti. ¶ Si enim vix consuetudo tribuit testari d̄ perceptis
multominus de percipiendis. cum eni ius canonicū z eius ti
tulus extinguitur p̄ mortē ergo quod nō hz in alium trāffer
re non poterit p̄ hanc regulam. ¶ Itē statutum p̄ qd minu
stur cultus nō valet de cōsti. c. p. ergo nec p̄suetudo cū h̄ eq
parētur eodem libro de consti. c. j. de iure iur. c. j. eodē libro
cum similibus p̄ que concluditur vt. s̄. Dicit Guil. vltimis
allegationibus standū ad qd ēt inducit de his q̄ fi. a p̄la.
pastoralis in prin. vbi dicit p̄uentus ecclesiarū debere cōuer
ti in stipendia ministrorū s̄ ministri non sunt qd non seruiunt
ad hoc. de fi. p̄s̄b. p̄posuit. i. q. ij. c. fi. xij. q. ij. cōcesso. xv. q. i.
generaliter. si ergo ipsi idē seruiētes non possent illos p̄cipe
re. multominus ad alios transmittere vt in ista regula cū cō
cordan. inducit ēt p̄e. dec. ceterū de dona. in quātū dicit cō
suetudo q̄ sacris canōibus nō obuiet p̄ quod r̄ndet ad alia
p̄ria. f. qd loquunt de consuetudine nō ip̄robata. Itē dec. ce
terū loquit in viuo donante nō i testate z vt dicit ad consue
tudinēz q̄ fit contra ecclesiasticaz vtilitatē nō obligaret ēt
iuramētū de his que fi. a ma. par. ca. c. i. ¶ Ad op̄inōes cō
trias respōdet qd a iure non p̄bantur z leges i ducte loquū
tur in laicis quorū ē p̄p̄ietas qd non ē in clericis. xij. q. i. res
ecclesie de prebē. ratio. hoc ēt vt in suis reportatiōibus patz
tenebat de testa. relatū. ij. vers. licet autem in fin.
¶ Huius solutiōis p̄trariū teneo primorū op̄inōne sequē
do per p̄dictaz dec. si pp̄ de rescrip. z iura post eā allegata i
fi. p̄ie part] cū huic p̄suetudini ius nedū antiquū s̄ ēt nouū
assistat vt ibi. nec mirū qz per hanc cōsuetudinē p̄ncipaliter
nō p̄iudicat ecclesie sed successori z sibi ip̄tetur q̄ talem ca
noniaz assumpsit quo r̄spectu facilius v̄r consuetudinē hoc
p̄mittere posse de percipiendis q̄z de p̄ceptis. de illis dico in
qb̄ alias succedēt ecclesia z p̄ h̄ fere ad oīa p̄traria sit r̄nsū.
¶ Hego ēt id qd dicit dec. antiq̄s remotas z iniquas s̄ dico
quod remotiois vel non insertiois cā fuit illa q̄ sumit ex
dec. super eo. de cogna. spiri. in fi. ne. f. ab illis ecclesijs: q̄ ta
lē non habent cōsuetudinē id traheret facile in exemplū. z
si dicit quod dec. p̄ime cōpil. fatebatur cōsuetudinēz irra
tionabilē s̄ diceret illam tollerādā: cōfiteor. sed dico qd dec.
posterior secunde cōpil. z eiusdē auctoris illā super ea dan
do legatarijs iudicem. Ad dec. vni. de cleri. nō refi. z ad id
qd dicit nō seruiētes quod nō perciperet ad alios non posse
trāsmittere. ratio illa procederet in quotidianis distributio

nibus s̄ questio formatur de fructibus prebendarū. de illis
ergo distributionib̄ viuat successor cāonici vel d̄ p̄prio z ec
clesie seruiat nec credo dec. presenti de offi. oz. §. porzo h̄ere
locū in p̄bendis nec i illis de facto seruiatur. de. c. tñ suscepti
que in fi. allegabatur bñ hz locum in illis. dec. secunda de te
sta. loquitur i monacho contra cuius substantialia nō valet
consuetudo. ¶ H̄ac aut̄ solutionē intelligo de consuetudi
ne p̄scripta eo. ti. c. iij. z d̄ offi. oz. p̄nti lite. nā z verbū p̄sue
tudinis simpliciter prolātū intelligitur de p̄scripta vt proba
tur de elec. cum ana. z multo fortius si tanto tēpore seruata ef
set qd ipsius cōtrarij non eēt memoria d̄ ver. si. super qbusdā
de p̄scrip. c. i. li. eo. cum suis p̄cor. adiuuat h̄ac solutionē. z
impugnat cōtrarijs qz in multis ecclesijs viget hec p̄suetu
do in quib̄ minime ē mutandū z c̄ff. de legi. minie. maxie cū
in illis canonicus succedens mortuo si dixit qui quēnio dato
qd fructus anni post mortē recipiat solū qui quēnij fructus
repiatur habē. Solutio mea est bodie approbata p̄ extraua
gantē Jo. que incipit suscepti. z vide qd scripsi supra de offi.
oz. presenti. eodē li. super. §. referuari. ad hanc regulā respō
de qd transfert canonicus ius qd habet virtute cōsuetudinis
regula prout allegatur procederet vbi non est consuetudo.

Non debet aliquis. xxij. By. pōit
exemplū. ff. de bo. pos.

contra ta. l. iij. §. si emancipatū vbi exhereda
tio filij nō nocet nepoti si quo casu p̄tingat in
officiosi querelā ad nepotē deuolui. qd quō i
telligatur h̄ videas p̄ eu. Item exempluz. ff. de pen. crimen
vel penā z de decur. l. ij. §. in filijs. vbi pp̄ delictum patris si
lius penā vel maculaz nō p̄bit licet fallat in exceptio vt i gl.
¶ Sed contra. ff. de bonis liber. querif. vbi exhereditio filij
nocet nepotibus ex eo natis z in eius potestate cōstitutj. di
stinguit By. aut agitur de his que mediante ministerio filij
patri queri possunt aut de his que queri non possunt. primo
casu locū habet lex cōtraria. secundo casu distinguit. aut ob
ueniebat ab ip̄o patre z hoc casu delictū patris nocet filio
aut obueniebat a genere vltiori aut a ciuitate. vel a rerum
natura. z his casibus non nocet. ff. de inter. z rele. l. iij. de iu
re pa. diui fratres. z per h̄ dicit solutam qōnem de filio an p̄
pter delictū patris p̄ueter feudo. z dicit qd sic si erat pater
nū. si vero a rerum natura vel genere vltiori nō. per dictaz
l. iij. de interdic. z rele. z de hoc. ff. de in ius vo. adoptiuum i
fi. z. s̄. de fe. c. ij. in glo. fi. P̄ria glo. ponit exempla. secūdo
objicit de tribus iuribus. r̄ndet remittit z dat similia. Itē
rū successiue format qnqz obiectiōes quas soluit. tertio dat
simile ad regulam z continuat infra proximā.
¶ In prima glo. ibi sancimus. propinqui notī z familiares
nō puniunt si socij non fuerunt. z ibi p̄curatoris sequitur sci
entiā z dolum dño nocere debē nec pōponius dubitat nec
nos dubitamus z ibi. §. ceterū in fi. si p̄scripsi nec cum in
stitorē contrabatur sed illud a pluuia vel aliter deletum est
z institor tecū cōtraxit ad te decipiendum teneor nisi frau
dis particeps fueris. z ibi obseruare. §. j. si quid vxores pro
consulū in prouincia deliquit a p̄ocōsulibus rō z vindicta
exigitur. ¶ In prima glo. ibi per totū. dicebat Jo. mo. vni
delictū quādoqz causat defectū in alto vnde esse non legitī
me natum non est nota delicti sed defectus de pur. ca. acce
dens. z secundum eum intelligitur regula qd non ip̄ingitur
in toto licet in tanto. illegitimi tamen alieno vitio laborant
z ideo digni sunt venia. C. de na. li. l. legem.

Ec regula facit ad q̄stionē quā ple
ne scripsi supra eo. li. d̄ s̄.

excom. si sententia in glo. quo casu. f. an interd
cto lato in consiliarios vel vniuersitate cōtradi
centes alijs vel absentes sint interdicti: z ideo illa p̄ter
missa prosequar questionē represaliarum disputataz hic per
guido. demū mutif. z nūc cordien. qua querebat si bonoñ.
spoliatus i diocesi floren. qui post requisitionē plurics per
cōmune bonoñ. ad cōefloren. z eius rectores vt iusticiā de
predonibus

predonib⁹ faciāt cūi suo spoliato qđ neglexerūt obtinuit a cōi bonof. represalias p̄ ciues floren. z demū cepit vnum ex illis ciuibus floren. a quo exegit estimationē integrā sue prede an saltem in foro cōscientie restituere teneatur.

Primo ad negatiuā inducētur quatuor copiose rōnes secūdo toridē in s̄riuz. tertio ponit̄ triplex solutio. z qđ nō teneat sic ostendit. cōstat quod pena temporalis z corporalis acertiā spiritali p̄ter excoicationē certis casibus. p̄mittitur vnus pro alio etiā lege diuina. sufficiat remittere ad exēpla que habent. i. q. iiii. §. itē peccato z. xxiiij. q. iij. §. j. mā vrbī qđ no. in summis ipsarū questionū z vide quod h̄ in glo. notatur p̄ qđ videbis qđ hec regula pp̄ id non vitiat qđ punit aliqñ q alienā culpā facit pp̄riā. nā quādo ciuitas domin⁹ vel populus negligit de subdito iusticiā facē vt in casu n̄o delicto consentire vi. ij. q. vij. negligere. lxxvj. di. facientis facit. xlv. di. sed illud de sentē. exco. quāte z. eo. ti. dilecti. li. vj. p̄ que iura patet quod etiā nō improbandū approbare v̄ ad idē. ff. furti aduer. nau. l. j. §. vlt. z de noxa. l. ij. z. iij. ideo canon p̄mittit bellū p̄ tales moueri quod isto casu iustū dī. xxiiij. q. ij. dñs. z facit quod ibi nō. de pileo p̄ nuncios regis anglie cuz iusticie necessitas ad id cōpellat ea. cā. q. j. noli. z quod in iusto bello quis acqrit suū est. xxiiij. q. v. dicit. ff. de acq. re. do. l. naturalē in fi. ergo talis restituē nō tenet. z de mā vide qđ plene scripsi post Inno. z Hosti. de resti. spo. oli. i. sup. ver. duxeritis z maxime post p̄ncipiū ver. auctoritate z in fi. ver. z si nō sit. z quod scripsi post eosdē de ap. dilecti in glo. no. appellationē ver. hoc aut̄ dubiū. z p̄ has remissiones plura de questioe decidā. **S**ecūdo sic. vt dicit canō quod iure possidet nō est alienuz illud aut̄ iure possidet qđ iuste. xiiij. q. iij. qd dicā z. s. de ver. sig. ius dictū. iuste at̄ possidet q̄ auctore p̄torē possidet. ff. d̄ acq. pos. l. i. iuste. talis est iste possidens auctoritate cōi boni. ergo zc. xiiij. q. v. dixit. qđ aut̄ cōe boni. isto casu sit p̄tor z cōpetens iudex. p̄ba. ff. d̄ incē. ru. na. l. ne qđ vbi naufragio dānū passus inferentē v̄ possessionis dominū qua nauis declinauit petit p̄ loci p̄fectu z ad p̄sidē mitti p̄ quā legē dixit dy. iustificari statuta z p̄suetudines italie q̄ia etiā Guil. dicit se fecisse in patrimonio vide in spe. de rapto. post p̄n. per que illi de villa vel castro tenent emēdare predam factā in suo territorio sic ergo teneat z ciuitas ad predā factā in suo districtu ad idem. C. li. xi. de naufra. per totū. glo. tamē in p̄e. l. neqd. sub dubio forte dicit ignorātem nō teneri qñ extraneus derobauit nō mirū ergo si boni. est cōgruus iudex cū p̄pter negligētiā florentinus mereat iurisditiōe priuari. s. de offi. ordi. significauit. xi. q. iij. ipse ligandi. z auferi d̄ regnū z dari genti faciēti iusticiā. Ecclē. x. in p̄n. z mathe. xx. in fi. z. xxiiij. q. vij. c. ij. item nō mirū si negligētia rectorū nocet ciuibus cū etiā negligētia p̄curatoris noceat dño. s. e. li. de ele. si cōpromissarius. z imputent sibi q̄ tales elegerūt. ff. de minori. cū mada to. item p̄pter delictū singulariū ciuiuz reliqui z ciuitas p̄uantur dignitate episcopali. xxv. q. ij. ita nos. z fortius p̄p̄ delictū rectorū. s. eo. li. de elec. vbi piculū. §. ciuitas z de pe. felicitis in fi. ergo zc. **T**ertio adducit qđ sentētia lata p̄ ciuitatē vel populū ligat singulos p̄pter iuris impossibilitatē. s. eo. li. de sen. exco. si sentētia erit ergo idē hic propter ipotentiam facti cū ista duo equiparent. s. de rescri. sciscitatus nec mirū qđ ex delicto singulariū dicit vniuersitas delinquere. s. cū id agunt maiores vel maiores pars vniuersitatis. ff. ad municipi. quod maior. z. ff. eo. ti. aliud. §. referē in autj. vt iud. sine quoq̄. suffrag. §. eos. z vide qđ no. de simo. dilectus. i. z cap. z membra eodē iure cēsent. xij. di. c. j. q. iij. si qđ episcopus. de p̄scrip. cū nō liceat z p̄dicta maxime vera in corpore qđ h̄z partes distantes de hoc de excel. p̄ela. dilecta. singularis ergo florentinus detineri potuit z ad satisfactionē cogi ex culpa regentiū sicut alias liber inuitus detinet p̄ debito pecuniario de iureciu. ex rescripto. xxiiij. q. vij. vt pridem. **Q**uarto inducit. ff. de his que in frau. cred. ait p̄tor. §. si debitorē vbi p̄p̄ria auctoritate qđ capit debitorē fugientes si iudicis copiā habē nō p̄t. fortius ergo per ar. a minori h̄ captio d̄ qua loq̄tur questio fieri potuit de auctoritate iudicis.

no p̄timeat ergo crimen q̄ scit vltionis arbitrium sibi fuisse p̄cessu. C. de metallis deuorū li. xij. vbi no. z. C. de iudi. l. nullus. aliq̄ casus qbus quis sibi ius dicit s̄ vide. xix. ca. sus plenius collectos in spe. de acto. §. i. de v. Item qđ vult ex quibus etiā vel quoz aliquibus posset materia dilatari. **I**tem p̄ a s̄rio p̄dicte. l. nullus. C. de iudi. nam si. vbi vigor iudiciarius z tutela publici iudicij habetur cessat vltio ergo vbi p̄dicta nō habēt nō cessat vltio cū cessante ratiōe vel causa cesset p̄stitutio prohibēs vel p̄mittēs. xxv. q. ij. §. vlti. xvi. q. j. gnāliter que est lex. C. de episco. z cle. de ver. sig. abbate in fi. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l. j. de his que sunt a p̄ela. cū aplica. in fi. **I**n s̄riuz inducit regula peccatū hoc eo. ti. cum p̄cor. suis z qđ extortum per re p̄salias sit male ablatū. p̄ba. lege diuina fm quā etiā fili⁹ nō portabit iniquitatem patris. Ezech. xviii. j. q. iij. iudei. xxiiij. q. iij. §. i. est etiā id cōtra naturalē equitatē fm quā cū aliena iactura quis locupletari nō d̄z. hoc eo. ti. locupletari cum cōcor. Item p̄ ratiōe legis que potius vult nocentes absolui q̄ innocentē damnari. ff. de pen. absentē. in p̄n. Item p̄tra hanc regulā cū suis exemplis. p̄stat aut̄ istuz floren. ex facto p̄prio nō teneri q̄ nec spoliavit nec madauit nec suo nomine factā spoliatiōe ratam habuit. ergo nō tenetur de resti. spo. cū ad sedē. In denegatiōe iusticie nō peccauit qđ iudex nō erat. si fuit de iudices vel p̄sules eligentibus etiāz nō tenet qđ nō videt mandasse quod iniusticiā faciant. ff. de procu. qui p̄prio. §. itē p̄tra. Nec dici p̄t qđ tacēdo p̄senserit. cū ille florentinus p̄ suā p̄tradictōez iniusticiā remouere nō p̄t. sup. quo vide qđ no. de p̄sumpti. nōne. z hoc eo. ti. is q̄ tacet. Et si dicatur l̄z singuli non possent. vniuersitas tñ poterat. Respondet qđ vniuersitas que d̄ in culpa fuisse ipsa puniatur. cū sit obligata ex quasi malificio p̄ p̄allegatū. c. domin⁹. xxiiij. q. ij. §. obligatio vniuersitatis nō afficit singulos qđ sicut debitū vniuersitati nō d̄bet singulis. ita qđ d̄z vniuersitas nō debet singuli. ff. qđ cuiusq̄ vniuer. l. sicut. s. eo. li. de sen. exco. romana in fi. xij. q. ij. q̄ manumittitur. z facit qđ not. ea. q. episcopus qui mancipiū. d̄ simo. dilectus. z optime facit quod post Inno. scripsi de sen. exco. grauez in glo. ciues. Item p̄stat qđ in his in qbus detrahif iuri singulorū requit omniū p̄sensus iuxta notata de p̄stitutio. cū oēs **S**ecūdo ostenditur represalias eē p̄ oia iura. Et primo cōtra iura que tuitiōe dant peregrinis negociatoribus z viatorib⁹. xxiiij. q. iij. si qđ romipetas de treuga z pace. c. ij. z dicit lex. quod vti via publica nemo recte phibetur. C. de serui. p̄gram. z vie publice deseruiūt vsibus priuatoruz. ff. neqd in lo. pu. l. ij. §. j. facit de his q̄ deie. l. j. §. j. Itē sunt cōtrarie legi que liberū hominē phibet p̄ debito detineri. s. d̄ pigno. c. ij. C. que res pig. ob. pos. q̄ filios. C. de ac. z ob. l. ob es z autj. imo. Item iuribus que precipiūt iudiciarū ordinē obseruari. ij. q. j. p̄ totū vt lit. nō p̄esta. p̄ totū. C. d̄ senten. z iter. l. prolatū. in autj. de here. z fal. §. inordinatū. Item cuz ius phibeat sequestrationē bonoz fieri etiā p̄ verū debito rem. C. de phibi. seque. l. j. multo minus licebit p̄tra nō d̄bi torē fieri apprehensionē. Item iuri prohibēti que ligari snia vel licentia nō sui iudicis. de iudi. at si clerici. de p̄suetu. ad nostrā. C. si a nō cōpe. iudi. p̄ totū. Item iuri phibēti rē etiā sua auctoritate p̄p̄ria auferri. vel que sibi dicē. C. ne quis in sua cā. l. j. ff. qđ metus cā extat. C. vñ vi. si quis in tantā. nā z iudex p̄p̄riā iniuriā punire nō d̄z. xxiiij. q. iij. ster. querelas z q. v. de occidē d̄is multo minus p̄uatus. Et si dicat qđ iste n̄ fecit auctoritate p̄p̄ria s̄z cōmunis boni. Respondet qđ cōmune nō erat iudex p̄petens vt dicē. Item etiā iperatoz nō possit hoc facē. qđ alter alterius debitū soluat. C. de p̄eci. i. pe. offe. l. quotiens. z. l. nec dānosa z. l. rescripta cañ. xxv. q. ij. multo minus poterit hoc iudex inferior. Item vt notatur xxxiiij. q. ij. inter h̄. ciuiliū lex nō possit p̄ se sine p̄missione canonis dare imunitatē a culpa. tamē dare posset imunitatē a pena. multo min⁹ hoc poterit municipalis. peccauit ergo iste z sic in foro p̄scientie ad restitutionē tenet. Tertio est p̄tra spoliatū. qđ nō fecit quod debuit debebat enī spoliante cōuenire corā iudice florenti. qui si neglexisset facere iusticiā

facit litem suam. in sti. de obli. que ex quasi delict. in prin. qua
re iudicem et vniuersitatem tunc coram cõperenti iudice po
terit cõuenire s; qd cõmune bon. nõ sit tunc cõpetens iudex
p; q; ptra spoliatẽ nõ q; in cã spoliatiõis nõ deuoluif iu
risdictio ppter iudicis negligentia ad aliũ minorẽ vel parẽ.
nisi vbi ius exprimit. de iudi. qualiter. s. e. li. de supple. ne. p.
la. c. j. nõ ob. de offi. or. significauit vbi speciale ppter peri
culuz anime. Item s; iudicẽ denegantẽ nõ q; spectat ad ei
superiorẽ punire illius negligentia et nõ ad parẽ. xxij. q. v.
administratores d. elect. innotuit. Ad ob. ff. de incẽ. rui. nau.
l. nequid. q; illud spale vt ibi nõ cõpetens ergo iudex illius
esset ptes vel piceps. nec obstat si dicatur florentinos nõ
recognoscere principẽ nec ei parere. q; saltẽ p ipsum milita
ri manu debuit psequirẽ suã. xj. q. j. petimus vbi de hoc et ff.
de rei ven. q; restituere. et sic d; intelligi. c. dominus. xxij. q. ij.
et quod iste sit verus intellectus colligit ex no. p. Inno. et Bo
stien. de iure iur. sicut. i. et deficiẽte principe adiri põt papa b
fo. compe. licz ex suscepto. et diocesanus etiã ex negligentia
secularis. eo. ti. ex tenore. Ad premissa facit qd no. Hostie.
in summa de treuga et pace. s. qd sit iustus bellũ. pcludit er
go cõmune bon. nõ habuisse iustum belluz quod ad spolia
lucrãda o; ex edicto supioris geri. xxij. q. j. quid culpa; ibi
legitimo imperio iubẽte et q. ij. c. j. Ultimo v; questio ñ
dubia cũ expresse et cũ pene adiectione phibite sint repõsã
a lege in aut. vt nõ h. pig. s. j. coll. v. vnde sumpta est auten
oio. C. ne vxor p ma. et s. eo. li. de iniur. et dan. da. c. j. Sol
uendo recitat gui. opi. arch. in pre. decre. i. de iniur. q; pigno
rationes p quas innocens puniat p nocente dari nõ pnt p
s. p;me allegata. putat tamẽ q; ptra dominũ et ciuitatẽ neg
ligentẽ dari possunt pmissa monitiõẽ et pcedentẽ sententiã
iudicis ipsius spoliati sup negligentia et defectu iudicis ip
sius spoliãtis vt in. c. intelligit. et c. dñs. et hoc habuit a Sui.
speculatore q; sic notauit in pre. c. de iniur. s; ipse guido non
putat quod iudex spoliati pignorationes possit pcedere s;
illos qui sue iurisditiõis nõ sunt cũ nõ sit iudex ipsoz; imo
nec spoliatoz; nec iudicis negligentis vt dixi supra parte. ij.
in tertiã ratione. et hoc verũ nisi spoliatus nullũ omnino su
periorẽ inuenire põt corã quo iudicem spoliãtis conueniat
quod raro poterit euenire: cũ in tali defectu secularis iudi
cis ecclesiasticus iudex põt adiri vt. s. dixi vbi omnino nul
lum inueniret iudicẽ locus sit opinioni Archi. c. ergo domi
nus. quod dicit gentẽ vel ciuitatẽ plectẽdã intelligatur au
ctoritate sui iudicis vt intellexit Jo. fab. et tũc si rebellis fue
rit suo iudici bellũ et represãlias indicere poterit ptra illos.
sed alius hoc non poterit nisi in defectu vt. s. et sic intelligit
no. p. Inno. in. c. dilectus de appella. Et sciendũ q; Jo.
de belui. disputauit etiã banc questionẽ quã posuit in pdi
auten. vt nõ h. pig. et tenuit q; vbi p iusticia põt ad supiores
haberi recursus nõ est locus represãlijs in auten. vt diffc. iu
di. s. j. et ij. et s. si tamẽ cõtigit. et in auten. de questio. s. si ve
ro. alias pcedi possunt et reipublice ppter iniuriam vel iniu
sticiã sibi factã. et ppter eandẽ causã et priuate psonẽ. al
lega. c. dominus. nam si vt of licet eo casu pugnare insidijs
fortius ergo p viã represãliã pcedet tamẽ solũ s; delin
quentes. s. s; magistratus officiales et psiliarios iusticiã de
negantes. allegat. s. eo. li. de senten. exco. romana in fi. ff. qd
quiusq; iur. l. j. ff. de dolo. sed si ex dolo. s. j. vbi de hoc. Itẽ
cõtra vniuersitatẽ iusticiã denegantẽ. ff. qd metus causa me
tum. s. aiãduertendũ. et qd cuiusq; vniuersi. s. j. et ff. c. tit. ali
ud. s. refertur. Et ptra dominũ et eius subditos sibi auxiliũ
pbentes ad iniusticiã. s. e. li. de sen. ex. si sententiã. s. j. c. d be
reti. auten. si vero dominus. et s; pncipalẽ debitorẽ et eius q
res detinet. ff. de his que in frau. credi. ait pretor. s. si debito
rem cũ pcor. et vbi decu. vel coar. c. l. j. et de decu. l. genera
liter. l. x. et his casibus nõ solũ in res vt in. s. si debitorẽ sed
et in personas pcedi possunt cũ iusticiã denegantes habeant
tur p cõdemnatio quod p; q; põt eis iudici bellũ et ipsoz;
res apprehẽdi. vt predicto. c. dominus et ff. de rei vend. qui
restituere ne vis fiat ei. l. si q; missus in pn. C. de epis. et cle. l.
raptorẽ. et cõdemnatus capi et in carcerẽ detruãdi possit. C.

qui bo. ce. pos. l. j. et idẽ in debitorẽ q; patrimoniũ dispergit.
vt creditor ad sibi debitũ puenire nõ possit. ff. de his que in
fraudẽ cre. l. si. s. vl. ergo hoc casu etiã psonẽ capipoterunt
dixit autẽz nullo modo represãlias posse pcedi s; personas
singulares que nõ delinquerũt cuz p delicto vniuersitatis
vel domini nõ teneant singulares psonẽ allegat decr. roma
na et ibi sequẽtia que post ipsum superius allegauit. et not. p
Inno. de sen. exco. grauẽ. de resti. spo. oliz et de iure iur. sicut
de fo. compe. postulasti. de appel. dilectis. Subdit autẽ
q; licz represãlie priuate psonẽ certis casibus pcedi possint
vt est dictũ. nõ tamẽ illi pcedendũ est. q; psonas vi detinere
vel in vinculis ponere possit. et de rebus sibi satisfacere. sed
vt possit psonas et iudici presentate. vt in publico carcere cu
stodiant. et vt sibi de rebus auctoritate iudicis satisfaciant.
q; nõ est singulis pcedendũ quod magistratib; cõpetit. ff.
eo. ti. nõ est singulis. et hoc ppter vitãdos tumultus vt ibi et
ne fiant exactões illicite. ff. de offi. presi. illicitas in pn. et s. j.
et s. ne potẽtiores cũ sequẽtib; et ne detur occasio iniuria
rum vñ iura nascunt. s. d. accu. qualiter. j. ff. vñ vi. meminerit
et h casu possunt itelligi gl. C. cõmi. vel epi. l. iudex. ff. d. acq.
pos. iuste et facit. l. ob es et autẽ. immo. C. de acti. et ob. et ipsa
auten. vt non h. pig. in prin. et s. j.

Non est in mora. l. x. Jo. mo.

dicunt ponẽ
dum casuz p. l. ff. de cõpẽ. cũ alter et l. sequi
tem de iudi. nõ vñ. ff. de re iudi. cõtumacia.
s. vl. ff. de vsuris cũ quidã. s. si pupillo.

Prima glo. dicit vñ sumpta et ponit exempla. Secũdo
reddat rationem et ponderat quod dicit legitima.

In prima glo. ibi nulla itelligitur sequitur mora vbi nulla
est petitio. et ibi nihil interest sequitur ipso iure q; actionẽ nõ
habeat an p exceptionẽ infirmetur. In prima glo. ibi nõ
est in mora. ita q; put dicit Dy. ab oib; effectibus more q; nõ
est in mora. ita q; put dicit Dy. ab oib; effectibus more q; nõ
post eũ scripti in regula mora sup prima glo. exemptus erit
et indẽnis. et ibi nõ tantũ vt p nudũ pactũ quod fin reges
actionẽ vel obligationẽ nõ parit. ff. de pac. iurisdictionum. s.
igit. q; verũ regulariter s; cãlter fallit vt ibi no. s; sequẽdo
ius ciuile opponit Dy. ad regulã de. l. si pacto. C. de pac.
vbi pmisi penã p stipulationẽ si non facerẽ qd nudo pacto
pmiserã. et tamẽ ibi agit ex stipulatu nec pcedit mora. s; ip
se q; ibi nõ agit ad id qd debet ex pacto nudo. s; ad id qd d
betur ex stipulatu. cuius occasione forte psequerẽt qd dbeẽt
ex pacto. et est spale quod agit ex stipulatione penali añ mo
ram ne pcrõ omnino sit inutilis fateã q; hoc nõ pcedit de iu
re casu. de pac. c. j. et in fi. Idẽ Dy. ad hoc. ff. e. l. nihil et ff. d. ex
cep. l. ij. de replicatione plene scripti. s. de excep. a nobis.

Et regula

inducit ad questionẽ fa
cti disputatã p do. Jo. de
montemur. que talis fuit. imposita fuit p papa
kalende Junij decima triãnalis soluẽda p prela
tos et clericos ecclesiã de annis ipsãru pueribus de mense
Martij singulis annis sub certis penis et datis collectorib;
bus vt est moris et tũc dñs Jo. pceerat ecclesie paduane et il
lĩ anni puerõ pcepit q; demũ trãslatus fuit ad ecclesiã boni.
kalende Januarij et do. D. tunc fuit platus ecclesie padua
ne et vterq; suã ecclesiã statiz possidet. neuter ipsoz; de mense
Martij primi sequẽtis decimã soluit. querebat q; ipsoz;
incideret in penã. et q; ex illis soluẽt tenebat. Pro vtroq; in
ducunt q; tuor rõnes. Tertio ponit quedã opinio solutio et
ad pãria rñsio. Pro vtroq; inducebat hẽc regula. Primo
q; ipse dñs. D. ñ fuisset morosus cũ defensionẽ legitimã ha
beret. s; q; illa decimã debebat de fructibus et s; q; stitãtẽ ip
soz; in illis ptibus vbi nõ est taxatio. s; do. Jo. fuit colle
ctor fructuũ et sciebat q; stitãtẽ ipsoz;. ipse igit soluẽt debebat
decimã cũ ad illam teneat pcepto; fructuũ. de deci. tua no
bis et c. a nobis cũ fructus ipsi trãseant cũ onere suo. eo. ti.
pastoralis et c. cũ nõ sit cũ pcor. et huic puenit regula hoc. e.
ti. q; sentit. et lex dicit illũ nõ ferẽdũ q; lucrũ amplectit et nõ
vult onus subire. C. de cadu. toll. l. vna. s. pro secundo in fi.

Secũdo

Secundo si pceptio fructuuz est cā solutionis vt ponit
 thema 7 dictū est supra cessante cā cessare dz exactio ab ip-
 so do. 8. 7 fieri dz ab illo in quo cā pdurat de ap. cū cessan-
 te cū 2 cor. **Tertio** cū plati egparent vsufructuarijs. vt
 no. 8. de pecul. cleri. c. vl. 7. 8. eo. li. de offi. oz. pñti. vt vsuf-
 ctuarius teneat ad onera 7 tributa. ff. de vsuf. hactenus 7
 .l. si pendentes. ergo boni. qui de facto 7 de iure vsuf-
 ctarius fuit illoz fructuū decimā soluat. **Quarto** ipse bon.
 maiore pte anni possedit 7 administravit ecclesiā paduanā
 7 sic toto anno admistasse vt. 8. eo. li. de resti. spon. freqna.
 ff. de ex. tu. pp litē ar. C. vbi sena. vel cla. l. senatores. ff. ad
 muni. l. assumptio ipe ergo illi pmi anni ex trib^o decimā sol-
 uat. **Contra** do. Jo. allegat p se qd nō fuit morosus nec
 tenebat ad decimā. cū de mēse **Barcij** nō esset ep̄s padua-
 nus prelatis aut iposita erat solutō vt p3 in themate do. 8.
 igit q platus erat soluere tenebat tpe dō sue administratiōis
 ipe do. Jo. nō soluere tenebat. cū dies solutionis nō venissz
 imo petiū fuisse plus tpe. si dū administrabat petiū fuisse.
 de plus peti. c. vno. ff. de pdi. idebiti. l. in diē. do. 8. igit q fu-
 it successor 7 hēs illius pueniat 7 soluat. de solu. c. j. ff. de di-
 uer. 7 tempo. pre. l. cū heres 7 facit de imm. ec. aduersus.

Secundo do. Jo. quo ad paduanā ecclesiā p trāslatiōez
 censet mortuus. v. q. j. 8. ecce in qbus debitu. ergo qd neces-
 sario p ecclesia est soluēdū soluat successor sicut si mortuo
 successisset vt in pre. decre. l. 7 de solu. de fo. coupe. dilecti.

Tertio tales decime reales sūt nō psonales. vñ rē sequū-
 tur 7 possessor ad illas teneat. ff. de public. 7 vec. l. i. peratores
 de mu. 7 ho. l. vl. **Quarto** pstat qd decima illa nō fuerat
 imposita do. Jo. ep̄o paduano sz dignitati 7 ecclesie sine no-
 minis exp̄siōe 7 sic respicit successorē d offi. dele. qm abbas

Solutio vt dicit qbusda videbat qd deberet fieri p rata
 temporis diuisio iter eos ar. d loca. pp sterilitatē de testa. re-
 larum. ij. in fi. ff. solu. ma. l. de diuisione 7. l. diuortio. 8. de de-
 cimio. a nobis 7. c. tua nobis 7 qd. e. ti. ad aplice 7. xvj. q. j. si
 qd laicus bñ facit. 8. e. li. de sepul. cū qd. ij. rñ. ipse aut soluit
 qd do. 8. ep̄o paduano incūbat soluēde decime onus. 7 sic
 nō soluēdo incidit in pcessus allegat. c. si qd iam trāslatus.
 xxj. q. ij. 7 pre. dec. l. de solu. 7 de recli. do. pstitutus rōnē red-
 dit qd debitu est reale. dicit aut qd iura p̄ria loquunt in cēsi-
 bus psonalibus vel in diuersis possessoribus q faciūt fruct^o
 suos ep̄i aut nō faciūt fructus suos q nō sunt dñi. sed pcura-
 tores de dona. c. ij. 7 vsuarius nō vsufructuarijs pparant in
 morte. i. cū dimittit ecclesias vt no. in pre. decr. p̄senti. fatef
 tamē qd si ipse do. Jo. exportasset fructus vt malo mō p̄sup-
 sisset cōueniri posset p successorē. decimā aut nō hz soluē p
 ecclesia paduana. satis eni est sibi qd illā hz soluē p ecclesia
 boni. **Ad p̄ria** etiā rñ det qd pcedūt qm qd facit fructus
 suos. 7 suo nomine ex illis teneat ad decimā. 7 qm vnus n̄ suc-
 cedit in locū alterius. nec censet eadē psona p̄mua 7 scōs si
 cut est videre in marito 7 vxore dño 7 colono pprietario 7
 vsufructuario 7 pluribus socijs qb casibus qlibz teneat pro-
 rata vt in iuribus allegatis in principio solutionis.

Non est obligatoriu. lviij. bonof mo-
 reo. logtur ergo regula in p-
 hibitis pp sui turpitudinē in p̄hibitijs vō fa-
 uore p̄sone iuramētū illius cuius fauorem
 respicit facit valere qd nō valebat fm dy.
 vt in aut. sacramēta. C. si aduer. ven. 8. e. li.

de pac. c. ij. de iur. c. ij. cū 2 cor. **Prima** glof. dicit vñ
 sumpta 7 ponit exempla. **Secūdo** dicit fallere regulā decr.
 si vō. **Tertio** istius regule dat 2 cor. 7 assignat duplicē rōnē
In prima glo. ibi excepto seqtur eo qd celsus putat non
 valere si puenit ne dolus p̄stet. h̄ eni bone fidei iudicio p̄-
 riuuz est 7 ita vtimur. **In** prima glo. ibi. 8. eo. in malis facit
 etiā. 8. eo. li. de elec. vbi piculū. 8. q aut 7. c. qz sepe de re. ec. fi
 alie. c. ij. 8. etus. 7 ibi nemo pōt vt ibi dixi hoc est impossibi-
 le moris vel iuris 7 vt hic dicit dy. que p̄ bonos mores sūt
 impossibilia dicūt de iure. ff. de pdi. in fi. l. filius 7. l. pditio-
 nes 7. l. quidam ergo 7c.

Ec regula inducebatur ad q̄stiones
 fratris Aberti quā sic p

ponebat abbas cum cōuentu causa vitā de mur-
 murationis 7 scandali fecerūt statutū iuramen-
 to firmatū vt singlis monachis darent. x. anuatim p vesti-
 mentis. Querit vtrū abbas ppria volūtate possit illud tol-
 lere ipis monachis pecuniā deuegando. 7 qz qd fuit prima
 quā disputauit satis fuit in illa plixus ad cuius decurtatio-
 nē intēdo 7 allegando primo p abbate discutiēdū dicebat
 an statutū fuēt licitū. **Et** qd sit illicitū inducebat quat-
 tuor. primo statū monachoz. fo subiectionē ipsoz ad abba-
 tem. tertio abbas officiu. quarto qz p̄ regulā qd agit. scōo
 infra patebit in fine soluit. **Circa** primū p̄stat qd stat^o mo-
 nachis nō p̄mittit eū p̄ziū habere vel aliqd possidere. xij. q.
 i. nolo 7. c. nō dicatis. xvij. q. j. c. j. de sta. mo. c. ij. 7. c. cum ad
 monasteriū ergo statutū illicitū quod facit eū pprietariuz
 nec eni est vna via p̄hibitu p̄ aliam p̄cedēdū vt hoc tit. cum
 qd vna. de p̄cura. tue. **Item** cū speciale sit qd monachus p̄t
 hēre peculiu p̄ iniuncta sibi administratiōe de sta. mo. c. ij. 7
 tamē certū est. qd ille lz administrator nō hz illud p̄ziū et
 si abbas esset vel ep̄scopus. liiij. di. abbat. de test. c. ij. xvij.
 q. j. c. vni. de p̄ziui. cū oliz. pp qd p̄cludit illi administratori
 p̄cedi detentationē tñ ex quo seqtur qd nō administratori
 etiā detentatio p abbatē p̄cedi nō p̄t facit de p̄ziui. sane. ergo
 nec se ad id p̄ statutū obligare fraudādo legē d̄ h̄ ad p̄. quā
 to. **Circa** fm p̄stat qd monachi abbatē in oibus obedire
 tenent d̄ sta. mo. cū ad monasteriū. 8. abbas. xvij. q. ij. abba-
 tes. lviij. di. c. j. 7. ij. 7 sicut obedientia in exhibēdo inest mo-
 nacho sic 7 in recipiēdo inest abbatē. 7 huic abbas renūciat
 non pōt qz monachū manētem suū monachū nō pōt absol-
 uē ab obedientia d̄ renūcia. c. pe. sz istud statutū quodāmo-
 do absoluit si ab iurto abbate que vice dei habēt sup caput
 suū. 8. eo. li. de electi. si religiosus. possint illa. x. petere 7 ipse
 teneat dare ergo illicitū. **Item** si p̄cedit hoc p vestibus fie-
 ri posse. ergo pari ratiōe p victu. vt tantū p pane pro vino 7
 pro piscibus. ne dicamus carnibus recipere debeant 7 sic ex
 vi statuti haberēt p̄bendas distinctas vel saltē portiones p̄i-
 uilegiatas. 8 id qd scripsi de preben. dilectus. i. 7 cellas p̄i-
 uatas p̄ra id. xx. q. vlti. monachū. xij. q. j. necessaria de sta.
 mo. cū ad monasteriū. **Circa** tertium certū est qd ad ab-
 batem p̄tinet tota potestas monasterij. xvij. q. ij. nullā 7 dz
 esse disc̄etus in regimine. eo. q. si qd abbas. 7 de oibus dili-
 gentē sollicitudinē genere dz vt pre. c. cū ad monasterium. 7
 fm qualitates psonarū eis puidere vt ibi ver. qd si qd facit
 de preben. de multa in fi. ff. de vsuf. 8. 7 si qd. 8. j. exemplo
 ap̄loz q nō equaliter oibus sed singulis diuidebant. put il-
 lis opus erat. actū. iij. xij. q. j. dilectissimis. sz si pp seniu vel
 aliā cām illa. x. nō sufficiant. sequerēt ex statuto qd plus dare
 nō teneret. **Item** si supabundat sequerēt qd nihilomin^o
 illa dare teneret. hoc ergo esset p̄ abbas distributoris offi-
 cium 7 sic illicitū cū equale vitiū sit negare necessaria 7 da-
 re supflua. xi. di. qd de off. custo. c. j. 7 clem. d̄ iurepa. c. j.
 ergo statutū iniquū qd aufert abbas officium in puiden-
 do 7 distribuēdo 7 p cōsequē nō obligat iuramētū qd est
 p̄ supius dicta facit de iureiur. sicut. ij. vbi nō valet statutu
 etiā iuratū in p̄iudiciū iuris supioris vel ipius officij. p que
 patere pōt qd statutū nō hz honestatē que p̄seruat honozis
 statū sed hoc cōfundit facit. xxij. q. v. si apud. nō hz iusticiā
 qz dissoluit obedientiā vt dictū est ne hz iuris possibilitatē
 xxij. q. ij. faciat. nec necessitatē cū aliter fm regulā possit mo-
 nachis puideri nō cōuenit nature negocij imo est p̄ illā facē
 de con. appo. c. fi. 7. c. cū ad monasteriū in fi. nec est p̄ cōi vti-
 litate. sz p̄ priuata singulariū monachozum. 7 sic in hoc sta-
 tuto deficiūt oia illa que cōcurrere dñt in. l. pdenda. iij. di.
 erit aut. ad idē. i. di. p̄suetudo. vbi d̄ qd lex dz esse talis que
 cōgruat religioni. discipline cōueniat. 7 saluti p̄ficiat. sed p̄
 supiora p̄ p̄rium in hoc statuto. ergo statutū nō valet. 7 iu-
 ramētum de ipso seruādo nō obligat. maxime qz non valet
 iuramentū quod frāgat p̄fessionis fidem de iureiur. sicut. j.
Quarto cū regula monachoz sit p̄ sedem apostolicam

Ad. Jo. an. f i j

approbata et confirmata de reli. do. c. fin. et sit lex priuata quo ad eos. sed de re ex certa scientia confirmata p papam vel ipsius privilegia non lz alicui iudicare vel illa mutare. de pfr. vti. vel inuti. c. j. et ij. de iudi. cu venissent supra de ma. et obe. cu inferior. et cle. de elec. ne romani. lz regula dicit vltima no pecunia monachis dari. ergo abbas et conventus ptra regula statuere no poterunt. pcludit ergo abbatz reuocare posse statutum quod sine salutis interitu seruari no pot. vt pbatz est et sic iuramentum no obligat p hac regula et regula in malis. eo. ti. cu pcor. **C** In priu p monachis allegat statutum licitum ex pte cause efficietis. scdo materialis. tertio ipsius et finalis. qz de formali no dubitat pcludens idem et si eet illicitum **C** De primo abbas et monachi cu faciant licitum collegium statuta in pprio monasterio facere pnt facit. i. di. ius civile. xj. di. catholica de con. di. iij. c. j. b. costi. cu accessissent z. c. ex litteris de cle. no. resi. cu dilectus z. c. ad audiencia ergo est licitum ex facietibus. **C** De secundo pecunia dat p vestibus et in eas est pvertenda cu illis ergo censet eodem vt lite pendente ecclesia. xij. q. j. s. de his reb. s. e. is qz in ius lz monacho datur vestitus et victus qbus dz esset contentus. xij. q. j. clericius q. xvj. q. j. si cupis ergo licite recipit qd dat p vestibus. Inducit ad idem q clerici. vel vo. insinuante. et qd ibi no. z. xvij. q. j. b. viduis. j. per que pz q monachus in domo quoda sua cu oibus bonis quoda suis remanere pot. et illa administrare et in suos vsus couertere de abbatis licetia fortius ergo abbas cu capto poterit facere monachum admistratore certe pecunie in certum vsum necessariu couertede per argumetuz a minori. de quo de elec. cu in cunctis. et de toto ad ptem de offi. dele. pastoralis. na et q tota caz no delegat certum articulum delegare pot. de ap. cu cam de re iu. cu Bertoldus de offic. delegati sup qonum. Ad idem pbat. q monachus de licetia abbatis pot aliqd possidere. lz no vt p prius facit. xij. q. j. no dicatis. et ibi no. na. tex. ibi dicit. q nil possidere pnt sine abbatis licetia ergo de licetia abbatis pnt de his que si. a pla. cum aplica in fi. vnde talibus spoliatus restitutione petit. de rescrip. cu dilecta de accu. olim. Item pstat q pnt hēre peculiu p administratione sibi iniuncta. de sta. mo. c. ij. si ergo cuilibet monacho dat admistratio illius summe. licite illam lz. ergo statuti ma no est iniqua. nec pp idem hēre proprium cu id in monacho sit p priu. qd celat abbat. lz hoc no est tale. ergo pcludit vt. s. **C** De tertio. si impulsiva ca vt fi. no. qd in themate di pp vitada murmuracione et scadulum hoc statutum: que maxime in religiosis vitada sunt. quos de cet esse qetos. xvj. q. j. q vere. xvij. q. ij. quaz sit in iudico. c. vno. valuit ergo pstitutio respectu cause pdicte. cu p vitando scadalo possit fieri et omitti. qd alias no liceret no. op. nuci. c. ij. fortius ergo pseruadu est iaz factu. qz turpius et c. de iureiur. que admoduz. fortiter facit de preben. nisi essent. vbi pro bono pacis absolute dari pmittit monacho annua pecunia. fortius ergo dari pot ad certum vsum necessariu. vt i terminis questionis sic et pp scadalu no recipit monasteriu als recipiedus de regul. c. fi. bonu ergo fuit statutum murmuracione et scadalu tollens que sepius in mon. obueniunt ex vestiu distributio. qnqz etia no discreta et que p qete religiose couersatiōis ordinata sunt turbari vel violari no dnt. xv. q. ij. cu pie et. q. j. que ad ppetua. cu igit pbatu sit ex causis efficienti mali et fi. statutum licitum bn. seqtur qz cu sit edictu ab abbate et puentu p solu abbatē non poterit reuocari supra. c. ti. ois res cu pcor. coadiuuat regule. s. eo. qd semel z. c. mutare. Item pcludit idem p locu a diuisione. nam aut dicit statutum. licitum aut illicitum. si licitum. solus abbas no reuocat vt pxi. dixi. si illicitum ob. sibi factu p priu qd venire no pot d cle. p. diuersis. et ibi pcor. hinc e qd iudex q tulit iniqaz sniam illaz no reuocat. ff. d re iudi. iudex z. l. paulus. statutum aut hz vi inie de sen. ex. a nobis si lz i statuto no iurato fortit in iurato p eu cu possit iuramentu seruari sine interitu salutis d iureiur. si vo z. c. cu coringat de pac. q. uis. imo et si dubium est an teneat no dz abbas puenire auctoritate p priu de elec. venerabile. plus dico qz si paret iuramentu illicitu ex parte recipietis ex quo no est illicitu ex parte iuratis ser

uandū est. hoc pz in iuramento de soluēdis vsuris de iureiur. debitoribus cu ergo ista datio sit licita ex parte abbatis. xij. q. j. non dicatis de sta. mo. c. ij. q pot dare pecunia monacho sicut dñs et pater seruo et filio. ff. de pecul. depositi in prin. et s. peculiu. dato q ipsius receptio quo ad monachos est lz licita pp iuramentu tamē dare teneat. pz ergo pclusio huius partis q abbas statutū tollē vel pecunia denegare no pot. **C** Soluebat q nisi certa ca sbit p qua statutū trabat ad noxā abbas pprie tatum volūrate no dz denegare pecunia sed dz seruare iuramentū cu possit seruari sine interitu salutis eterne p. c. debitoribus z. c. si vero de iureiur. verūtamē si ipse denegat monachi aduersus eum ad hoc petitionē vel actio nē si hēnt imo volūtati sue obedire tenētur hoc dixit per. c. xxxij. q. v. manifestū. et sic loquēdo sint soluta p. r. et vide qd dixi de sta. mo. cum ad monasterium in fi. glo. dicebat.

Non est sine

n .xix. non prinet dicit Jo. mo. rōe facti vel modi ad pmū allegat de homici. p. tenebatur ad fm. c. tit. ad audiencia. ff. ad. l. aqli. s. z. fi. s. fi. cu. l. se. se imiscet. tractat h. By. an teneat q impedire potuit iniuria fieri et no ipediuit et dicit h. planū de iure canonico supra. eo. li. de sen. ex. dilecti. et facit ad hoc ff. de noxalib. l. ij. in pn. et ff. d re mili. oē delictū. s. q p. p. p. situm vt dicit p. rium no. ff. c. ti. l. culpa tamē vt dicit tex. illi. l. facit p a p. r. i. o. m. facit ad fil. l. j. s. eodē aut. p. gl. facit ea dez lex. l. s. in eo de hoc. s. de sen. ex. quante. **C** Prima gl. dicit vnde sumpta. et ponit exempla in prin. et in fi. ex qbus i fert hunc de casu teneri in medio obijcit et soluit. **C** In prima glos. ibi culpa est. sese imiscere rei ad se no p. tinenti. et ibi su. interest hois hoiem beneficio iuuari. **C** In prima glo. ibi officiu. C. de neg. gest. officio vbi de h. z. c. ti. l. j. ff. d ioffi. test. l. ij. et ibi iudice et assessore. ff. qd q. s. iuris. l. ij. et ibi. no.

Ec regula

b facit ad qdēz d clerico q patrocina et ca sanguinis corā iudice seculari. q sit irregularis mō te seculari. quā plene scripsi post Hostiē. de postula. c. j. sup glo. Item facit ad qdēz quā disputau de teste q no iuratus se imiscuit ferēdo testimonio. et falsuz dixit quā sic p. p. nebas. Aquilius vocatus ad testimoniu obliuione vt alia de ca no iurauit. et falsuz deposuit. q. r. an teneat pena falsi testis. **C** Primo de qualitate pene remittit ad negatiuaz allegant. vi. rōnes. et totidez in p. rium. vltimo soluit duos in ducens q solutioni p. cordant et p. r. i. a. soluit. **C** Qualis ergo sit pena de qua querit videat studiosus. l. di. si eps. ij. q. iij. i. sūma. v. q. vlt. p. s. byter. ij. iij. q. i. q. c. q. x. q. v. si q. s. quic. xxij. q. v. rex dz. xxxij. q. v. bec imago. de cri. fals. c. j. ff. ad. l. cor. de fal. l. j. s. vlt. de testi. q. falso. C. co. l. nullū. C. de epi. et cle. aut. p. s. byteri et in corpe de sanctis. epif. vñ supra est. s. reuerendissimus coll. ix. **C** Quod no teneat sic p. bo. iuramentū est de substātia formali ipsius testimonij vt p. iij. q. iij. iurifuradi. que est lex. C. de testi. ij. q. iij. nullaz ibi prius ad sacra xpi euāgelia. ij. q. ix. hortamur ibi: tacti sa. san. euāgelij prestito legaliter sacramēto. s. de testi. fraternitatis i fi. eo. ti. de testibus z. c. nup. C. de testi. l. testiu ibi bi qui cus sacramēti religione deposuerūt z. l. si qñ ibi sicut eni. p. toto litio certamie. iureiur. zc. sed vbi definit substantialif forma definit esse rei siue deficiat qz nunqz fuit siue qz fuit et defijt. primum p. s. j. q. j. detrabe. s. de bap. c. pe. de spon. tua in fi. de sum. tri. c. vno in cle. ff. ad. l. fal. si is quadringēta. s. que dz. ibi neqz balneū neqz theatz neqz stadiū fecisse itelligit qui no dedit p. priā formā qz p. s. m. a. t. i. o. e. p. r. i. n. g. i. t. **C** Secūdu p. s. xvj. q. vij. et hoc diximus de. no. op. nuci. c. ij. ff. de. v. sign. mulieris. s. j. z. l. se. ad exhibē. iul. scribit si q. s. hoiem. s. sed si quis de aur. z. ar. le. l. seya. dicā ergo cū. l. q. deficiēte rei essentia vel origine absurdū est imaginē derelinq. C. de lat. li. ber. tol. vna. l. rñ. in fi. cu ergo hic essentialis forma deficiat. vt prius dixi. cuius defect. qñ qz plus afficit qz defect. mae. vt p. s. ex notatis. xij. q. ij. in forma z. c. sine exemptione. s. de confitu.

constitu. que in ecclesiariu in glo. si. dica nec testimoniu. nec testimonij imaginē hec fuisse. et sicut iurās tantū de falso reneri nō pōt sic nec deponēs tm̄ cū ex iuramēto et dicto resul tet testimoniu sile de eo q duxit in ma. c. si. deficiēte igif pzi mo hēat p infecto et incidat facit qd no. de testi. cuz cām in si. vlt. glo. **C** Secūdo sic pbo. iura que puniūt falsuz testē intelligunt de piro. Exo. xxij. in prim. ne iungas manū tuā ut p impio dicas falsuz testimoniu. falsuz est ergo in illo qui manum libro iunxit vel iuravit ad idē. xxij. q. v. rex dz. xxij. q. si quis cōuictus in h. de testi. cū tu. et bñ de pcur. in nra. ibi iuramēti religione cōtemptra falsum testimoniu dixerint ff. ad. l. cor. de fal. qd sit falsum. vñ salomon puer. vj. ponēs vij. odibilia ponit ligūā mendacē et testes fallacē ut diuersa cui bñ cōcor. de psump. lras supra de accu. inq. sitiois. §. ij. in si. vbi mendax admittit ad testimoniu qd nō pcedit in falso teste etiā emēdato de testi. testimoniu. pstat autē impossibi le deierare illū qui nō iurat. xxij. q. v. ille d iureiurā. et si cbrz stus. sicut mori nō pōt qui nō vixit. xxij. q. ij. qd nō. et de silī bus ibi vide no. et d despon. ipu. ad dissoluēdū de ec. edi. ad audientia. iste igif cū nō iurauerit h mēdax dici posset non tamē falsus testis et sic cū de pena tractemus que restringē da est. e. ti. in penis cum pcor. illa pena non tenebitur.

Tertio sic pbo. eadē res nō pōt opari diuersos effect. xij. q. ij. cognouimus de dec. cū in tua de priuile. qz circa. ff. de vsuca. eū q edes in si. multomin ergo opabil. §. rios. xxij. q. vij. qd aut de ap. sollicitudines in si. C. de fur. l. i. cū pcor. Sz cōstat q nō hētur p teste quo ad fidē rei geste p iura in pñ. allegata. ergo nec quo ad penā fal. siue i dicitiozū icidam. ut sit testis et nō testis vñ pti testis et pti nō. sicut quis n̄ p̄t eē sanctus et peccator. j. q. j. sicut christus. dignus et indign. lxxij. di. c. ij. legitimus et illegitimus de clāde. despon. c. si. vbi no. liber et sruus. ff. de libe. cā duobus. sicut dicit lex q rī diculū est eadē feminā vt nuptā et nō nuptā admitti. ff. d cō di. et de. filie. si ergo careat nomine testis careat et effectu et sicut circa fidē sic circa penā. xxv. q. ij. §. si. de ver. sig. abbate in si. C. d fer. a nullo. **Q**uarto sic iudicis accusatoris et te stis actus equant i iure pbat optime. xxij. q. j. §. his aucto ribus de testi. c. si. de accusa. sup bis de hereti. ex cōicamus. §. credētes et probat bñ. ff. de his q. vt indig. l. post legatus in pñ. et §. se. vbi q accusat testm̄ d falso testificat vel iudicat legatū pdit. Item in liberto q patronū ledit accusatiōe vel testimonio. xij. q. ij. ep̄s q mancipiū. de suis nō ordinandis de famulis. ff. de bo. li. q cū maior. §. j. Sed actus iudicis nō effectiue statuētis sibi nō obstat de pe. di. j. bic aut de v sig. in bis ibi cū effectu. ff. quod qsqz iuris. l. i. in si. qd eni obfu it et c. ff. de iniur. Item apud. §. si curauerit cū pcor. Item actus accusatoris de facto tm̄ accusantis nō afficit quod p in muliere et minore q de facto accusantes et sine abolitōe desi stentes nō incidunt in turpill. ff. ad turpillianū. l. j. §. accusa tionē in si. Item falsitas partis ponētis vel rñdentis p̄ria pu nitur cū hoc fuerit post iuramētū nō tamē prius de iureiur. cū in positionibus. li. vj. ad idē. eo. li. de p̄fessis si post. sic er go dica in teste vt sic in ipso nō puniat dolus q nō nocuit. ff. de dolo. l. j. §. idem ponponius ait. **Q**uinto sic. aut iste accusat ab illo q̄ que deposuit et cuius interest aut ab alio. a primo nō pōt qz illius verū dictū nō recipet q̄ se ex defectu iuramēti. ergo nec de falso hz p̄queri qz nō dz id petere cui p̄rium nō peteret. §. de emp. et ven. e. ij. vbi de hoc in gl. ij. C. de solu. l. pe. de rescin. ven. ratas. Itē alia rōne. qz fuit in cul pa. q non fuit curiosus vt ille iuraret siue sit pducens. siue is p̄tra que pducit. q ad id citat de testi. c. ij. imputet ergo sibi. ij. q. vj. biduū in si. si ergo repellit illū cuius interest. for tius extraneū cū ex accusatoribus p̄ferendus sit idoneoz. ff. de accusa. si plures et ille magis idoneus cuius plus inter est vt ibi. ff. de collu. dete. l. si. in si. ergo iuxta regulā no. §. de elec. cū in cunctis. si non inest de quo magis vñ nec inerit de quo minus. et si vinco vincētē te et c. de quo no. xxij. q. j. ro gamus de p̄cessi. p̄ben. auctozitate li. vj. et ff. d diuer. et tpa. p̄e. l. de accessionibus. **S**exto adducit lex si qz legatus ij. rñ. ff. ad. l. cor. de fal. et rō qz dicimus in nō atrocibus nō

puniri eū qui nō p̄fecit h aliud egerit iuxta ea que recitant. C. de epi. et cle. si qz nō dicā. et dixi in qōe sup regula in pe nis. sed sepe p crimine falsi pena pecuniaria debet etiā hz le ges. ff. de fal. l. j. in si. et no. C. de transac. trāsigē. cuz ergo hec ex iuramēti defectu nō fuerit verū vñ p̄fectū falsuz hz abusu um vt no. si. ff. de ver. sig. paulus d ver. ob. ita stipulatus i si. p̄cludit istum nō teneri. **I**n p̄rium qz iste tenet pena fal si sic pbo nego iuramētum esse de substantia testimonij sed inductū est in fauore p̄tium cuius iniuria testis dicēdo vel tacēdo. i. q. ij. quisqz de cri. fal. c. j. C. de fal. l. penult. et vlti. horū vtrūqz p̄z qz iuramentuz istud p partes remitti pōt. d testi. tuis et no. ff. de fer. l. i. et C. de testi. iurifuradi si remitti pōt ergo nō est de substantia sine qua esse nō posset cui con uenit quod d iuramēto qd p̄stat ex cōicatus cū absoluit nō de sen. ex. cū desideres in glo. si. cū enj certis casibus fiat ab sofo sine illo ergo nō p̄t dici d substantia sit ergo forma hz nō substantialis forma sine qua deesset mā de cele. missa. in qua daz post pñ. de sum. tri. c. vni. in cle. si ergo duplex est forma depositiois et vtraqz p̄fecta in se sicut duplex est forma testā di iure cōi et militari et vtraqz in se p̄fecta et sibi ascribens i testō nedū cōi hz etiā militari tenet de falso. ff. ad. l. cor. d fal. l. j. §. ad testā et C. de bis qui sibi ascribunt. l. pe. sic vicā de isto q imperfecta forma singulari deposuit vt ex quo testis i ter alios apparuit hēatur talis. xx. q. j. que progenitores. §. de regula. vidua. C. de lati. liber. l. vna. §. hz et qui dñi. et sic cū vt prius p̄bau fauore partiū sit iuramentū inductū et parti nocuit falsuz dicēdo hoc qd sit iuratu non redūdet in partj lesione q̄ regulā qd ob grām. j. eo. cū pcor. et l. qd fauore. C. de legi. sic ergo puniret q iurasset. C. de testi. nullū. ff. eo. qui falso sic et iste. **S**ecūdo qz iuramētum nō sit de substantia falsi sic pbo. lex cor. de falsis induxit penā falsi testis vel te stimonij vel accusatiōis vt p̄z. ff. ad. l. cor. de fal. l. j. in pñci. et pluribus legibus ipsius ti. hz nulla lex. ff. inducit iuramen tum testis hz postea inductū fuit p. l. Lodici et Constanti ni. C. d testi. iurifurandi. ergo fateri ōz tpe legis cornelie pe nam falsi testis locū habuisse in nō iurate ex quo p̄cludit iu ramentū nō esse de substantia falsi testimonij. et est huic sile quod hētur de presby. nō bap. c. si. et qd nor. de elec. p̄petuo li. eo. glo. si. nō ob. l. theopopus. ff. de dote prel. qz ibi factū narraf. vel exponit iuratus. i. adiuratus vt ibi no. Item cer tū ē qz ibi nō loq̄tur de teste in iudicio deponēte. Item licz glo. i. l. lutus. ff. de infā. et in. l. iij. §. sabino. ff. de testi. intelli gat illos testes iuratos. tex. tamē id nō exprimunt. et si dicas primā cōpilationē Lodici fuisse ante cōpilationē ff. vt in pe. insti. in pñ. et secundā post et factā pp legū decisiones et sic cōcludas. l. C. p̄ter legū decisiones fuisse ante cōpif. ff. et iferas p id. l. iurifuradi que nō fuit de legū decisioi bus p̄cessisse cōpif. ff. dato q̄ fateat qz cōpilationē ff. vltimā p̄cesserit nō fateoz q̄ lex illa. l. ff. et l. cornelia p̄e cesserit imo put ex croniciis patere p̄t cū illa lex iurifuradi fuerit cōstantini primi. necesse est fateri qz lex cornelia p̄cel ferit illā. qd sic ostēdo. p̄stat qz leges Lodici ordinate sūt sub titulis collocare sicut et decretalēs. l. vt leges diuersozz imperatozū in vno titulo descripte sic ordinate locent qz ex ipsarū ordine pateat ordo auctozū. C. de nouo. C. compo. in i. p̄stitu. ver. ita tamē hz in ti. de testi. prima. l. fuit Alex. q ce pit imperare annis dñi. ccxxij. Secunda fuit Valeriani et Galieni ipsius filij et hi regnare ceperunt. cclvj. Tertia fuit Kar. et filioz Karini et Numeriani et hi regnare ceperunt. cclxx. Quarta cuz tribus seq̄ntibus fuerunt Diocletiani et Maximiani et hi regnare ceperūt. cclxxxvij. lex iurifuradi fuit Constantini q si fuit p̄mus imperiū suū inchoauit. ccc. ix. si secūdo. ccc. xl. et de alijs eo amplius. et vt p̄ficiā leges illius tituli ex quo ichoauit lex oibus fuit Valerj. Gratiani et Valerianiani quoz imperiū inchoauit in. ccc. lxxvj. lex qm̄ liberi et seq̄ns fuerunt Honorij et Theodosij iunioris et ce pit ipsorū impriū in. cccc. lex nullū. fuit Zenonis q cepit ipe rare. cccc. lxxij. lex si qz cū seq̄ntibus fuerūt Iustimiani cu tus imperiū inchoauit in. cccc. lxxvij. quod ergo lex corne lia de falsis p̄cesserit. l. iurifurandi dupliciter probatur.

Primo qz oēs leges in ti. ad. l. cor. d. fal. i. c. vsqz ad. l. si qz decurio que fuit Constantini p̄cesserūt legē iur. iuradi qz p̄z ex supradict. **C** Secūdo qz si dicamus qz Marcus au ctroz p̄ime legis. eo. ti. ff. fuerit imperator ille cepit iperare i. c. lxxij. z sic vltra. c. 7. xl. annos p̄cessit Constantinū z eius le ges bñ igit̄ ex his p̄cedat superior p̄clusio z hoc nostri tē poris legiste nō ponderāt nec iperatorū noia in modernis codicibus describunt. **C** Tertio idem sic p̄bo. p̄stat pena falsi teneri qz corrupit testē. xxij. q. v. si qz se z. c. si qz p̄uict facit eo. ti. ad falsariozū ibi qz p̄ se vel alios. p̄z. ff. ad. l. cor. d. fal. l. j. z. l. lege cor. §. j. z. l. falsi pena. Item p̄stat testē puniri de falso qz falsum testamētū signauit. eo. ti. l. ij. z. l. paulus §. i. cū ergo isti nō iurent p̄cludit qz iuramētū nō est de sub stantia falsi nec mirū qz mentiēdo cōmisit falsuz. est eni mē datū falsa significatio vocis cū volūtate fallendi. xxij. q. ij. §. ille. ad idem. ea. q. cum humilitatis in fi. z. c. omne genus in autē. de instru. cau. in p̄n. colla. vj. z. talis p̄odit veritatē. x. q. iij. nolite. ij. z. testis d̄ quis ante qz iuret de capel. mo. di lectus. ver. cūqz. cū ergo nō desit h̄ nomē falsi testis nec falsi testimonij nec f. lse testatōis ergo nec deerit pena d̄ p̄mo **P**rouer. xij. q. mētis testis est fraudulētus z. xix. falsus testis non erit impunitus. **M**athej. xxvj. nouissime venerunt duo falsi testes z dixerūt zc. ad idēz. xj. q. iij. inter verba z. c. est mant in fine. p̄z idem de v. signi. forus vbi testes dicunt qz su per statu cāe p̄ferunt. de secūdo. iij. q. ij. alia que est. l. iij. §. iij. ff. de testi. §. de cobabi. cle. tua vnde periuriū z falsuz te stimoniū ponunt vt diuersa de temp. or. c. fi. d̄ vtroqz ibi ad cor. xv. inuenimur falsi testes qm̄ falsuz testimoniū diximus zc. z tamē apostoli nō erāt iurati de tertio. xxvij. di. de syra culane idēz p̄z. l. j. ff. ad. l. cor. de fal. z. l. lege cor. §. j. z. l. eos in p̄n. duplicāt testimoniā z attestatōes ac si itē dāt falsū cō mitti i testimonijs nā iuratoz z attestatōib⁹ iuratoz d̄ qb⁹ i Rica. §. de testi. z. et testa. sic ergo testamētū est mētis testa tio. xxij. q. ij. §. aliud isti. d̄ testa. in p̄n. ff. e. l. j. z. nō. §. d̄ testa. c. ij. sic testimoniū ē mētis vel rei note testatio quā sine iura mento p̄ depositiōem fieri p̄stat ergo zc. **C** Quarto sic ad esse falsi testimonij z eius penā nō requir̄ qz illud valeat vel fructū afferat alias falsuz nō esset p̄z **M**arci. xiiij. ibi multi falsuz testimoniū dicebāt aduersus cū z cōueniētia testimo nia nō erant sicut nec ad eē matrimonij carnalis in quo suffi cit p̄sensus z quo ad impedimentum publice honestatis de spon. c. vni. li. eo. z quo ad penā. xxv. q. ij. c. ij. z in cle. de spō. eos qui. ff. de infra. qd̄ ergo. §. cū aut z ad idē. C. li. xij. q. m. n̄ pos. eis qb⁹ cū p̄cor. sic in electōe que licz nō valeat ex vitio materie vel defectu forme tamē locus est penis dect. cum in cūctis de ele. qz p̄pter. eo. ti. Item nō valet electio sepultu re z punif eligēs de sepul. c. ij. c. li. nō valet pactū future suc cessionis de p̄ces. p̄re. c. ij. C. de pac. l. fi. tamē punif pacificōs ff. de his qui. vt indi. l. ij. de dona. l. quidā in fi. z hoc cōe in penis ad id. C. de sepul. vjo. l. j. **C** Quinto sic aut iste deliqz nō iurādo aut nō deliqz. p̄mo casu ex accumulatiōe d̄icti ip sius p̄ditō nō d̄z eē melior s̄z deterior. vj. q. i. imitare d̄ penis. c. j. ff. d̄ penis relegari. z. l. capitaliū. §. in exilibus. nec fit qz melior delinquēdo. vj. q. j. lege in p̄n. de p̄ben. eum q. §. eo. li. ff. ad. l. falci. l. p̄cia. Item cōmittit falsitas in exp̄imen do z sup̄primēdo. xxij. q. ij. ne qz. xi. q. iij. qz quis de crimine fal. c. j. C. si p̄tra ius. l. p̄scriptōe. C. de testa. iubemus in fi. s̄z iste sic fecit in duobus delinquēdo qz sup̄pressit iuramētū z falsuz dixit ergo zc. Secūdo casu quādo nō deliquit nō tu rando aut hoc fuit qz remissum z tūc eo fortius de falso pu niri debz qz multo maiori pena sunt digni qb⁹us cū plurimū honoris delatū est reperiunt in crimine. C. de epi. z cle. l. p̄ sbyteri cas. v. q. vlti. p̄sbyteri. j. facit supra de vita z hone. cle. vt clericozū in fi. si per obliuionē vel dolū iudicis vel ta bellionis p̄ id ius partis quā dolose ledere voluit minui nō debz facit de cōuer. p̄iu. du. dū z qz notat de rescri. ad audie riam. j. z. C. de fidei. l. fi. in fi. de magist. con. l. fi. in fi. d̄ testa. l. consulta in fi. z sic concludatur oī casu illum teneri. **C** Sed inducitur ff. ad. l. cor. de fal. l. si qz legatū. ij. z. i. Rñ. Item qz hoc est de atrocioribus in qb⁹ sufficit attemptasse

vt in. l. si quis nō dicā. C. de epi. z cle. z de pe. di. i. cogitatio. **C** Solutio dico illū de quo querit de falso teneri p̄ legem diuinā. **D**am. xij. canonicā. §. de biga. nup. ciuilez dicta. l. si quis legatū. ff. ad. l. cor. de fal. In primo p̄z qz illi duo senio res qz falsum testificati fuerāt sine iuramento z Susamā dā nati sunt de falso z pena mortis. in de cre. nup. p̄z qz p̄p̄ intē tiōis affectū cū ope secuto pena bigamie teneret qz tamē v̄e bigamus nō est. ergo si carens nomine p̄prio affectū z op̄ patif penā forti⁹ iste qz nec nomine caret vt est p̄batū tertio articulo. In. l. si qz legatū in p̄n. d̄ qz qui sibi ascribit lega tum in testō s̄z legatū sit inutile puta rei sacre tenet. l. cor. de fal. Item in eo qui sibi ascribit in testō qd̄ nō h̄z esse a prin cipio qz falsum vel qz filius p̄teritus tamē h̄z figurā z est p̄fectum exteriori z visibili forma vt ibi. ij. rñ. s̄z vt ibi dicit in. ij. rñ. si testis nō h̄z esse nec figura vt qz nec p̄fectuz visibili vel exteriori forma tūc nō teneat ascribēs pena falsi z p̄ h̄ fatiāat aliquibus p̄trarijs z sic in hac qōe inducebat h̄ac. l. p̄ funde scientie doctor Ricardus malūbra. dicebat eni qz ex quo testimoniū h̄z suā figurā qz inter acta d̄posuit z put iu rati deponunt locus sit pene. deficiente vero esse z figura vt qz p̄uam extra acta tabellio dicitū suū acceperit cessz pena Sed querebat an hoc vltimo casu aliter puniret. Et solue bat qz si deposuit in priuata cedula vt ponere in actis z sic factū est punif nō vt falsus testis s̄z vt ex genere de falso. ff. de fal. l. j. §. qz in rationibus. si vero nō fecit ad id sed dolose mendatio voluit aliū ledere tūc cūlter tenet illi de dolo. ff. de fur. falsus. §. si qz in p̄sona. criminaliter tenet steliōnatus. ff. de crimine steliō. l. ij. ibi. Item si qz imposturā. s̄z si nemi nem ledere voluit nullo modo tenet vel punif. ff. d̄ dolo. qd̄ venditor vt sic fm̄ leges nō puniat dolo qui nō nocet. ff. de euic. fundū cuius. §. fi. de inter. ac. de etate. post principiū de tabellione dicebat qz si p̄ negligentia omisit remoueri debe ret allegat. l. si quos. C. de offi. p̄re. p̄to. z vide qd̄ no. de offi. archi. ea que si per dolū tenet falsi qz p̄termittens solēnia falsi tenet. C. de testa. iubemus in. fi. z p̄re. l. j. §. qz in rōnibus. ff. de falsis z pena vnus nō liberabit aliū. ff. ad. l. aquil. Itē mela. §. si plures p̄ dicta p̄z qz cū questio loqtur de voca to ad testimoniū qui dolose falsuz deposuit z sic delictū ha buit suū esse z forma figurā specificam z sic p̄sumatū fm̄ re gulas z dispōem iuris cōis locutus est pene falsi z h̄ac p̄tē p̄ p̄re. dec. z p̄. l. tenuit h̄ic in sua disputatiōe d̄ns Aluaroz hispanus nūc frater minor. **C** Ad h̄ria rñsum est qz negat iuramentū substāntialis forma vt p̄batū est primo z secūdo argumento secūde p̄tis. **C** Ad id qd̄ sc̄do dicebat in h̄riū primo de auctoritate. Ego Rñ deo qz nō intendit id ad qd̄ inducit s̄z hoc intēdit qd̄ nō sit p̄ fidei dationē iungēda ma nus impio vt ad ipsius defensionē dicat falsum testimoniū ad idē d̄ testi. c. j. z. c. irimauit d̄ testi. co. puenit. Ad reliqua dico qz bene est differētia iter linguā mendacē que nō assu mit formā testimoniij z testē fallacē. s̄z qz assumit formā testis quod pōt cū iuramēto z sine vt supra dixi. **C** Ad tertiu re sponsum est p̄ dicta in quarto argumēto huius p̄tis. reliq̄ et sunt soluta p̄ ibi dicta z p̄ distinctionē forme figurate z spe cifice ad non specificam.

Non firmatur xvij. non substi

fit contra. ff. de aqua co. z esti. l. hoc iure. §. ductus aque. So lutio hic p̄stabat de initio iure nō subsistente ibi nō cū origo facti memoriā excessisset Jo. mo. **C** Prima glos. dicit vñ sumpta z ponit exempla z re missiones d̄ initio spectando z qz in annullandis nō loqtur regula. Secūdo allegat in h̄rium duos canones. v. decre. z duas leges. z dat vnā solutionē specialē. secūdo generalē. cui solutiōi opponit de. c. cura z tripliciter soluit. Item op ponit de dec. secūda de eo qz du. z soluit z principālē solutio nez declarat. **C** In p̄xima glo. ibi quod ab initio seqtur vi tiosum est nō pōt tractu temporis cōualescere. z ibi si qz in senatorio. si senator qz cū libertina h̄rit dignitatē amittit in cipit matrimoniū. z ibi si h̄z matrimoniū per admistratozē inde

inde nō cōmūdū c
officio. z ibi si cer
lione ego ceruo
gatus. z ibi si min
mores. nulla est
ci. x. annos cōp̄e
si h̄. z ibi. l. j. le
rator destinare
§. c. rathabonē
v̄o lue. s̄z fiat p̄p̄
fati i cōp̄e. bu
de h̄ia. si pollea
redat v̄o iā p̄bat
Jāc. h̄ etai iur. lio
postea fiat capax.
opio falla tractu
funt exempla de ca
sup. R̄ca ante med
mo. nō oblat qz
ualior p̄ neglig
dicit Jo. mo. qz ibi
tūm h̄ v̄m iū factō
d̄. l. ma v̄o donati
p̄firmat. ff. de iur. l. j.
tūm a p̄n. munde z
soluōis z de mān
p̄ h̄ p̄bat v̄o de
cōnti z nulla sup
f̄mana. p̄mo z h̄
v̄o nō boc cadit

EC
nem offi
ut archi
d̄icti in mortis artic
qz iuram canonicū
p̄p̄p̄o p̄terito epi
tūc an valeret ele
iurij. Secūdo
qz solatio z illi
m̄ p̄stat qz nō pō
tūc v̄o r̄m̄ci. ad
v̄o. qz. d̄onig. vij. q.
qz v̄o qz nō v̄o
v̄o iur. v̄o con. p̄be
d̄icti m̄. qz. factus
hoc aut p̄p̄o qz nō v̄
ria ad p̄ncip̄e m̄
tū p̄cor. allegat h̄
de legi. nō d̄icti. t m̄
glos. z. §. eo. l. de ele
v̄o. qz. l. quod temp
populari v̄o p̄ acci
nō validi. **C** Secūdo
vel p̄f̄ctio eorum illo
circūdante. ita legi
d̄icti p̄m̄ manibus p̄
remissionis accep
tū. l. i. ad p̄dicta
v̄o ad. fi. v̄o. et h̄ p̄
v̄o. qz. nulla est. et
v̄o. qz. in p̄m̄is
v̄o. nō. in. glo.
p̄p̄o. p̄ h̄ac reg
d̄icti. qz a p̄ncip̄
remissionis tractam
f̄m̄. qz. qd̄ circa
v̄o. p̄m̄. illa tam
neg. v̄o. qz. t̄p̄o. ele

inde nō oriundū cū subdita p̄ctum incipit valere deposito officio. z ibi si certis annis si nudo pacto cōuentū sine stipulatione ego certis annis solui nō suz pp id in posterū obligatus. z ibi si minor. si minor. xx. seruū tibi tradidit vt manu mitteres. nulla est traditio q̄uis tradiderit manumittēdūz cū. xx. annos cōplestet lex enī p̄silio eius quasi parū firmo re sistit. z ibi. l. j. logtur cū maior factū expresse p̄sentit ei q̄ rator destinauerat vel fecerat. vt in. l. ij. z ibi obseruare. viō. s. e. ratibationē circa mediū gl. C. In. j. gl. ibi fiat sū. v. l. rei sacre. lz fiat p̄phana z ibi v. l. sane mētis. Dy. q. multū in stat. i. exēplis hui⁹ regule dixit idē de suo si postea fiat lib. de filiofa. si postea fiat sui iuris. d. capto ab hostib⁹ si postea redeat vt oia p̄baf. ff. de testa. l. si fil. z. l. ei. de le. iij. l. j. s. j. Idē si erat iur. lis pp psonā hēdis scripti qz n̄ erat capax lz postea fiat capax. ff. eo. l. pe. Item testm̄ z oia volūtas a p̄ncipio falsa tractu temporis nō firmat. C. de fal. l. sicut. Item sunt exempla de casib⁹ regule cathoniane de qb⁹ vide in gl. sup. R. ca. ante mediū z ibi s. anullādū. z q̄qd dicat h. Jo. mo. sic nō obstat qd d̄ de snia p̄ appellationē suspensa que cōualefcit p̄ negligentia appellantis. z ibi si q̄ in senatorio dicit Jo. mo. q̄ ibi vitiū qualitatis qua sublata lz qd est actum h. vitiū in facto z ibi si q̄ Dy. allegat. C. de p̄ctib⁹ in di. l. vna vbi donatio in officialē iutiliter collata tractu t̄pis p̄firmat. ff. d. le. iij. l. j. s. s. si filius. vbi tractu t̄pis firmat legatum a p̄ncipio inutile z de institutione p̄baf idē. ff. de bere. insti. q. soluedo. z de iur. iur. ff. de p̄di. insti. mulier. s. j. z ibi vt p̄ria p̄baf vnde dy. distinguit aut durat cā impediēs: aut cessauit z nulla supuenit p̄firmas: aut cessauit z supuenit cōfirmans. primo z secūdo casu locū h. regula: in tertio vero casu non hoc cadit in idem quod glo. dicit.

Ec regula fac ad q̄ones duas posui eo. ti. ratū. z fac p̄ solutio nem dñi Jo. de monte mur. i. q. tali quā disputa uit archiep̄sbyter n̄ valēs hēre copia ep̄i renūciat in mortis articulo in manib⁹ p̄sbyteri recipiētis noie ep̄i z statim canonici elegerūt titiū post duos dies mortuo archiep̄sbytero ep̄s veritate cognita electionē p̄firmat q̄ rebat an valeret electio z p̄firmatio. C. Allegabat ad negatiua z tria. Secūdo ad affirmatiua alia tria. Tertio ponitur ip̄ius solutio z illius reprobatio z ad p̄ria r̄sio. C. Ad p̄mum p̄stat q̄ nō p̄t q̄ renuciare ecclesie sine supioris licentia de renūci. admonet. nec valet renūciatio aliter facta. vi. q. iij. deniqz. vij. q. prima si q̄ vero. xvij. q. ij. gonfaldus. ex quo sequit q̄ nō vacauit z sic nec alter eligi potuit in locū viuētis de con. p̄ben. c. j. z. ij. ex his p̄cludit q̄ non valet electio. vij. q. j. factus est z. c. se. z videt casus de renūci. c. fi. hoc aut posito q̄ nō valuerit electio p̄firmatio etiā accessoria ad p̄ncipale inualidū nō valet vt hoc eo. ti. accessorium cū p̄cor. allegabat d̄ fide instrumētōz iter dilectos ad fi. C. de legi. nō dubiū. z in hoc vide qd no. de cā pos. cum sup in glo. j. z. s. eo. li. de elec. quā sit in fi. vlt. glo. z. c. quozūdam in vlt. glof. z quod scripsi in. c. si tui in fi. bñ facit. ff. d. vul. sub. l. pupillari vbi p̄ accessōziū alē validū nō p̄firmat p̄ncipale nō validū. C. Secūdo certū est q̄ snia lata a nō suo iudice vel p̄fessio coram illo facta nō valet de iudi. at si clerici z ibi cōcordantie. ita igit dicā q̄ nec valet illa p̄fessio facta p̄ archiep̄s. in manibus p̄sbyteri ad instar p̄fessionis. nec ip̄s renūciationis acceptatio ad instar snie d̄ p̄suetudine ad nō strā. facit ad p̄dicta de renūci. qd in dubijs z clē. de pe. multoz ad fi. vbi etiā p̄z q̄ ratibatio ep̄i nō p̄firmat renūciationē q̄ nulla est. est enī speciale in papa q̄ p̄firmat qd ē nullum. ij. q. j. in p̄mis. iij. q. vi. hoc q̄ppe de accu. ad petitionē vbi de hoc no. in glo. ij. z. ix. q. ij. c. j. cui p̄tāri inferiores non p̄cipiant p̄ hāc regulā. C. Tertio vt hic no. speciale est in electione q̄ a p̄ncipio nulla cōualefcit de ele. auditis z nos de electione tractamus ergo r̄c. Dato ergo q̄ ep̄us potuif set ratificare qd circa renūciationē suo noie factū erat. s. eo. ratū cū p̄cor. illa tamē ratificatio p̄cedere debebat electionez erat ergo r̄ps electionis in pendentī an p̄ renūciationē

illa vacatura esset ecclesia z p̄ p̄nam pendebat electio qd ef se nō p̄t. s. eo. li. de elec. c. ij. C. In p̄rium inducebat qz iste p̄ renūciationē p̄didit oē ius p̄lature qd habebat in ecclesia vij. q. j. quā p̄iculosuz de renūci. in p̄sentia d̄ p̄ben. dilecto ergo vacauit ecclesia z canōici potuerūt eligere valet ergo p̄firmatio electionis cū careret vitiō p̄sone vel forme z sic cōfirmari debebat de ele. postq̄ declarādo sciēdūz q̄ lz renūciatio facta nō in manibus supioris nō valeat quo ad supiorē rez q̄ illā reuocare p̄t z sic loq̄tur. c. admonet de renūci. lz tamē quo ad renūciantē vt no. eo. ti. qd in dubijs z. vj. q. iij. deniqz facit de ap. cū appellatiōibus. s. eo. li. C. Secūdo p̄ hac parte est p̄sumptio. f. q̄ in mortis articulo id fecerit pp p̄scientiā remordētē. q̄re sine peccato id facē potuit ex quo ep̄i copia hēre nō potuit vt ponit thema nec saltē tūc p̄fetur imemor sue salutis. j. q. vij. sancimus de homici. signi ficasti. ij. necessitas ergo que de alē illicito facit qd licitū de obserua. ieu. c. ij. in fi. eo. ti. qd nō est hoc facit qd licite finō licētia renūciatū cū hoc nō faceret ex p̄temptu facit qd no. de renūci. nisi. s. pp p̄scientiā z iste q̄ spiritu dei ducebat nō suberat legi. de regula. lz. Itē in istis letaliter infirmis p̄sbyter pp absentiam ep̄i p̄t qd ad ep̄m spectat vt reconciliare solēnter penitētē. xvij. q. vi. c. vlt. ergo z hoc potuit p̄currē tibus his duobus. f. mortis periculo z absentia ep̄i.

C Tertio p̄ snia z p̄firmatiōe ep̄i p̄sumēdū est de renūci. i p̄sentia d̄ elec. bone. i. z cū thema ponat q̄ ep̄us ex certa scientia electionē p̄firmat quo casu sufficit tacita approbatō vel patietia vt no. Inno. z Hostien. de renūci. admonet z d̄ p̄ben. d̄ multa. vi. q̄ eius ratibatio retrotrahat ex q̄ ip̄s noie fuit recepta z tale fuit factū qd a p̄ncipio potuit demā dari. s. eo. ratū qd z. c. ratibationē. z si hoc est q̄ ratibatio trahat ad ip̄m actū renūciationis z horā eius. ergo rep̄i tur statim tūc ecclesie vacasse z sic ad dignitatē vacantē scā fuit electō: valuit z p̄ p̄sio p̄firmatio z sic r̄sides ad p̄us allegata in p̄rium. Item nec fuit ex sui forma electio in pendentī imo pure z simpliciter fuit facta. fateor tamen q̄ pendebat ex facto supioris approbatōis vel reprobatōis lz hoc approbatur a iure de elec. qd sicut clarius. s. eo. li. eo. ti. q̄ sit.

C Soluedo dixit q̄ renūciatio valuit z electio z p̄firmatō p̄ vltima iura nec ob. decr. vltimo de renūci. p̄ncipaliter pp tria. p̄mū qz ibi nō fuit aliq̄ noie supioris renūciationem recipiēs z admittens sicut h. Secūdo qz nō fuit postmodum approbata sicut ista. Item ibi nō imiebat necessitas lz poterat supior adiri hic secus. Ad alia iura respōdet q̄ loquunt in nullis a p̄ncipio lz ista electio a p̄ncipio p̄ vlt. allegata. C. Dec solutio nō placet nec fuit dispensationis tēpo re cui iter fuit cōif approbata z diuersitates q̄s p̄oīt ad dec. vlt. de renūci. vbi est casus parū valēt. p̄rima qz littera nō dicit. quo noie receperint an pape v. l. ppzio lz si recepisset noie ppzio si factū in se hēret licitā formāz papa q̄ est sup̄a legē vt dixi i prima pte poterat ratū hēre nō suo noie gestū Secūda diuersitas nō valet qz ibi nō fuit approbata qz nō erat approbata. Tertia minus valet quia nulla necessitas erat in morturo. f. biduū q̄ p̄ renūciationē vacaret ecclesia statim vacatura lz dec. vltima vere erat necessitas vt. s. ecclesia forte ad multos annos nō vacatura vacaret p̄ renūciatiōne insufficientis p̄lati tūc ad id dispositi forsan cito penitētis. eo. ti. c. pe. facit qd dixi de spon. tua nos sup. i. glo. bñ fac ad hoc de renūci. c. j. s. e. li. Item illa diuersitas tollit p. c. cōfaldus vbi etiā timore mortis fuit bñficiū renūciatū nec valet renūciatio. dico ergo electionē fuisse irritā z p̄ p̄sio p̄firmatiōez nō valuisse. z cū in electionibus expectemus initiū de elec. auditis z. c. dudū. i. z. ij. fallit in eis regula ratibationem vt ibi nō. in illis ergo non p̄t ratibatio trahi retro lz possit approbare gesta vt ex nūc lz nō vt ex tūc vt hic not. z qd dixi spectari initiū verū q̄n electio ē nulla secus si annullanda vt. eo. ti. qd sicut vbi de hoc. ista aut v̄e nulla qz facta ad ecclesiam nō vacantē z sic in locū viuētis vt prius dixi. nec v̄e vera glo. in dec. q̄ in dubijs. cū sit apte p̄ tex. ibi dicē tem q̄ nullā obtinet firmitatē. z glo. dicit q̄ obrinet aliq̄ p̄ illud v̄e negatiuū. z de hoc ibi scripsi sup. i. glo. lz z dato q̄

Decr. Jo. an.

f iij

illa opinio esset vera sicut pfirmatoris fuit firmare coniugis
ita eius est dissolvere iuxta regulam. eo. tit. ois res semp ergo
durat donec superior renunciatione acceptando dissolvat.
Ad fm rñdeo q si psciencia vrgebat ad id bñ fecit dimit
tendo qstū in se erat. **Ad** tertius spale dico illud pp sa
lutem aie quo casu possit sacerdos etiā id qd ad papā pri
net de sepul. c. fin. vel ad eius delegatū de offi. or. pastoralis
ad id qd dñ psumi p snia fateor in dubio s3 hoc factū est cer
tum. ad id qd dñ de tacita approbatiōe fateor s3 p hoc non
tollit nullitas electiōis. in dec. q3 sit. nō pēdet electio simpli
citer et pure facta de religioso s3 p sensus electi bñ cōsistit in
volūrate superioris sine cuius licentia preberi nō pōt. eo. ti.
si religiosus. in dec. quod sicut electio est pura et valet tñ cō
temptus. suā iniuriā psequendo petere pōt cassari illā qd ali
non possit. s. eo. li. de preben. cum in ecclesijs.

Non licet xxij. Prima glo. dicit
vnde sumpta et ponit
exempla. Secundo dixit qre sic format re
gula. Tertio ponit quasdam differentias
In prima gl. ibi nō d3 actori sequitur li
cere qd reo non pmittit et ibi in sacris ad
uersarij militatū in sacris scrineis circa sportulas et exactio
nes litiū eo pūlegio vtūtur quo illi. et ibi. l. pe. in capitalib⁹
tres dilationes dant reo et duo actori et ibi habita. que dat
scholari electionē magistri vel epi loci. et ibi circa si dico li
bertū illuz q est in possessione ingenuitatis hēo pbare. ipse
tamē pōt onus pbandi suscipere. **In** prima glo. ibi in sa
cris. **By.** ponit exempla. si reus post publicationē atte stati
onum nō pducit testes. itē post litiō ptestationē nō reuoca
tur pcurator ergo nec actor in autj. de testi. s. illud coll. vij.
ff. de pcur. post litē. et ibi vnū eligendo. vel delegatū impe
trando recusat ordinariū tamē et qñ q3 reus ipetrat supra d
rescrip. ceterū et ibi dedi pcor. in pñci. et nō pōt reus: et sic eo
casu fallit regula. ff. co. ois diffinitio **By.** et in fi. vñ si actore
nō pbante vult pbare se dominū putat **By.** q audietur. in
terest enī sua q3 copbato psequitur ius agendi q als hēret so
lum ius excipit d. ff. de iur. iur. l. s3 et si possessori. si vter q3. s.
actor et reus vult pbare se dominū primo audif actor scdm
By. dedi de hoc remissiones ad spe. de proba. ex litteris.

It ex superiorib⁹ patuit qñ q3 licē reo qd
nō l3 actori qre puenit solutio qōia
satj vsitate **By.** de petra lata q sic pponēbat
accusatus p homicidū corā iudice seculari alle
gat se clericū ad qd pbandū corā ecclesiastico iudice pdu
cit lram papalē qua nominat clericus et canonicus parisiē
sis querit an sufficiat hec pbatio isto casu. **Ad** ptē nega
tiuā inducit. v. rōes. Scdo ad affirmatiuā qtuor et vnā gl.
Tertio soluit distinguēdo. **Ultimo** solutio declarat. **Et** q
talis littera nō sufficiat inducebat q res iter alios acta et c.
s. de re iudi. c. pe. et ibi pcor. ista aut littera ad aliud dirige
batur forte ad delegationē cāe sue alteri faciēdā vel alteri
fiendā sibi saluo qd in solutiōe dicā nec sup clericatu funda
batur ergo nō pbat. facit eo. li. de pñci. si papa in pñ. facit
de psump. illud. **Item** nominatio ius nō tribuit vñ l3 q3 no
minat filius nō pp hoc habet p filio. de pba. p tuas vbi de
hoc in. j. gl. et circa noiatiōē vide qd no. lxxxij. di. dñs. xj.
q. j. sacerdotib⁹. xxxij. q. iij. dicat aliq3 et q si. sint le. p tuas i
fi. iij. glo. et nō ois vox iudicis h3 vi snie de psump. c. afferte
vbi dñ in gl. et facit. ij. q. vij. nō ois. vñ beata **Ad** hāria noia
batur vxor et nō erat. xxvij. q. ij. inuenta. **Item** l3 papa igno
ranter salutet excōicātū non pp hoc habet pro absoluto de
sen. ex. si aliqñ imo nec si id sciēter faciat vt in clē. c. ti. si sum
mus. l. rñ. et multū facit ea. dec. ij. rñ. vbi vñ casus nā nominā
do aliqñ in dignitate illū p hoc nō approbat in illa nec si
bi ius tribuit pstat aut q clericatus est dignitas. iij. di. d3 q3
in pñ. et j. q. j. reperit. **Item** si q3 noiat fornicator vel ebri
o suo nō p hoc talis pūncif. ij. q. j. multi sic nec statim dicim⁹
accusatū esse reū nisi pūncif. xv. q. vlt. c. vl. in fi. nec dēm⁹ eē
nimis creduli. lxxxvj. di. si qd. xj. q. iij. in cunctis de accu. qli.

ter. ij. q2 per surreptionē multa pueniunt. iij. q. iij. inducie de
do. et ptu. cū olim. potuisset ad hūc finē talis littera impetra
ri que de facili hēri potuit et talibus fraudib⁹ et surreptio
nes puidēdū est de diuoz. quāto in fi. et de elec. cū dilecti. v.
nos vō. et iō de his inqri iubet. xxij. di. qñ epus d. cle. pegri.
c. j. lxxxvij. di. p totū. **Item** vñ expressus. xlij. di. qescamus
in pñ. ibi si i clero electū se dicat. si sacerdotē se noiet scruta
re ostendat ergo lras ordinatiōis sue q3 secū hēre d3. ij. q. j.
legū et clare p3 in extraua. **Bonifa.** in iuncte. v. siliter et. v. se
quetibus. imputet ergo sibi si tales lras nō habuit vel babi
tas nō seruauit cū ex culpa sua pcedat hoc eo. ti. dānū cum
pcoz. **Item** iste q de clericatu excipit in hoc fingit actor. ff. d
pba. l. ij. s3 actor id qd asseuerat clare pbare d3. vj. q. vlt. ac
tor iste aut nō probat se clericū vt excipit s3 pbat se momi
natum clericū succūbit ergo q3 nō pbat ad quod se astrigit
de pba. l3. nec pbat hoc esse et c. de offi. dele. cū ptingat facit
de testi. cū cām. **In** pñm inducit. j. q. vij. sancimus vbi
dicitur q nō psumit q3 inemor sue salutis et sic non psumit
mentiri cū qlibz psumat bonus de seru. c. vno d psump. c. fi.
et psumit etiā p litteris aplicis. q careant falfitate cū p mul
tas manus trāseant de rescrip. cū adeo et c. ad audiētiam. j.
vbi de hoc. xxij. di. cōmunis filius. xxxv. q. ix. aplice cū ergo
eredat litteris inferior. xj. q. iij. cure de pba. post cessione d
fide instru. cū dilectus de fideius. puenit. forti⁹ d3 credi lris
papalibus ad h de testi. in nostra et c. cū a nobis. lxxxv. di.
illud. habeat ergo plenissimā auctoritatē quod scientiā pa
pe ptingat. C. de testa. l. oium. **Item** dicebat q videbat cāus
p accusato. xj. q. j. christiani et c. siluester. itē cū reos sangui
defendat ecclesia. xxij. q. v. reos. et valens hominē liberare
a morte et id nō faciens illū occidit de homic. sicut dignū. v.
illi ēt. in h saltē dubio i q via tutior eligēda ē de spō. iuuenif
defendēdus est iste et sibi vita seruāda et p iure ecclesie p
mendū potissime q3 in talibus qd alteri nullū vel modicū
puidiciū obuēnit sufficiūt argumēta de cleri. pere. c. ij. et fac
supra de pba. cū cām et qd ibi notat in prima glo. et. iij. q. vij.
postulatus. xxij. q. ij. sane. ij. in. j. glo. nec de modico puidi
cio est curandū de ver. si qd p nouale. **Item** cū psumptio q
ozitur ex dicto vnus testis impediāt matrimoniū p̄henduz
de spon. p̄terea. ij. fortius psumptio que ozit ex tali lra im
pedire d3 iurisdictionē iudicis secularis facit de cleri. excōi.
vñ. illud de rescrip. cū ptingat **Inducit** etiā glo. pe. in dec.
nōnulli de rescrip. v. ad hoc dicit. **In** Joā. soluebat distm
guendo iter agentē et excipientē inducēs simile de excep. cū
inter. q3 si iste agit vendicādo beneficiū vel aliud qd clerico
p̄perit vel petit admitti ad celebrādū populo vel similia ta
lis lra non sufficiet p p̄c. c. qescamus. xlij. di. ij. q. j. legū et p
extraua. in iuncte supius allata. xvij. di. p totū et de cleri. pe
re. c. j. et seq. **Si** autem excipit ad defensionē sui vt in cām
isto vel filibus sufficiat talis lra vel filis als suspitiōe carēs
ad quod inducit tria presumptiones littere autenticē. fauo
rem clericalis ordinis. et nullum vel modicum p̄iudiciū
alterius. **Ad** primū repetit quod p̄dixi in pñci. secunde
partis scilicet lras papales per multas manus transire et iō
pro illis p̄sumi. dicit etiam q p̄sumi. f. q papa ipm exami
nauerit vel examinari fecerit sibi beneficiū cōferendo cū
alijs hoc fiendum p̄cipiat. xxij. di. quando epus de elec. ni
hil est. si ergo pro inferioribus iudicibus p̄sumitur d̄ repū
ci. in p̄sentia. fortius pro papa. xl. di. non nos. hic s̄o. et vi
detur per p̄dicta verba disputans questionem intellexisse
q littera de qua querit fuit collatix beneficij. et hoc cām mi
nus dubium q3 si esset alia littera puta delegationis ad euz
vel per eum impetrata. **Ad** fm inducebat q **Pharao**
clericos honorabat et libertate ditauit. xxij. q. vlti. q̄uis de
imuni. ec. l. non minus. et **Constantinus** ipsoz accusationes
receperit recusauit. xj. q. j. sacerdotibus. xij. q. j. futurā et **The**
odosius statuit quod hētur. xj. q. j. quicunq3 de iudi. nouit.
Item omnes cāe etiā laicorum olim tractabant in synodo
clericorum. xj. q. j. relatum. nimirum ergo si facile res ad suā
naturā reuertatur qua de cā ecclesiasticus iudex supplet ne
gligentia secularis nō ecōuerso de iudi. qlif de fo. cōpe. l3.
Ad tertiu

C Ad tertium inducit qd sufficiunt argumeta ubi no fit puidi-
cium de cle. pere. c. ij. z pp hoc semiplene discutit negociuz
vt lit. no presta. qm. s. q. si sup. facit de pcur. ex isinuacione
z. xxv. q. ij. rescripta. z facit qd no. d. d. fia testis ad iudicē. iij.
q. v. c. j. z de offi. dele. isinuare in. j. gl. z pena delicti no tollit
per id sed eius spēs z qd differē no auferit. xxxij. q. ij. ancillā
s. de voto no est. puto qd si Guil. tpe disputationis vidisset
dec. si iudex de sen. ex. li. c. de ipa at quēdo vel soluedo men-
tionē fecisset. cū aut p illā vt ibi p3 post pn. sola fama de cle
ricatu faciat fieri renuisionē satis videret qd illa lra min^o va-
lere debeat qd fama in h casu. Idē dico in illo q cōiter hēba-
tur pro clerico. z idē in pēphēso in clericali habitu q pūo nō
habebat pro layco vt ibi p3 qz p dicit sine tali lra remittunt
remanet ergo qd dubia in vltio casu qn prius habebat pro
layco z cū eo casu teneat facē fidē de titulo clericali vt dicit
ipsa dec. in. s. h. nō videret lra talis sufficē z h iducit psum-
ptio isurgens ex pcedēti delatiōe habitus laycalis vt ibi qd
tūcunqz se defendēdo lram pducatur. Itē qd non sufficiat lra
etiā bñficialis q noiatur clericus multū probat dec. ex lit-
teris de transac. nā si bñficiales sunt surrepticie eo itō exite
clerico. satis ergo p3 qd clericatus per talē lram nō pbat cū
possit talis lra de facto per nō clericū impetrari.

Non prestat lij. Jo mo. allegat p exēplis mltā iura. ff.

n de le. j. l. si seruus legatus. s. si seruus. ff. de ac-
qui. herē. si qd hēs ad vel. aliqñ. s. h. de p di.
z demō. h. p dicitio de iure pa. illud. z. c. h. s. c.
li. de elec. ppetuo. de con. p bē. ne captāde signat p trariū. ff.
pro donato. qui pro donato. So. nullitas manumissiois fa-
cte p illū q vsucapiebat seruū sed id qd pstat impedimen-
tū vsucapiois ne curat sed id facit mēto manumittentis p
quā possessionē p dicit. Itē ptra fm By. ff. de le. j. plane. z de
adi. le. legatū. s. p. vbi pno legatario legatū non debet qd
aio adimēdi relictū est scōdo lz nō capaci. sed illud qz tacita
volūtate legatū adimif. ff. de adi. le. l. iij. s. h. z. l. ex pte. illa
ergo tacita de q apparet fortit hūc effectū fm By. p cor. qd
no. s. eo. li. de pcur. si duo in glo. ij. **C** Pria glo. ponit exē-
pla. Scōda. v. casus exceptos sed qntū nō approbat. Tertio
notat in maleficijs regulā nō loq. **C** In. j. glo. ibi si dari
pulef vide de con. p bē. cū nostris in q rta glo. **C** In prima
glo. ibi si dari stipulef. By. ponit exēplū cū legata ē mibi
optio serui z ego elegi sed electio nō habuit effectū iterum
eligam. ff. de op. le. l. ij. ij. z. iij. Itē ponit p. l. qd pupille. ff.
qn di. le. ce. de p di. z demō. h. p dicitio. vbi si legatū fuit pupil-
le si mrimoniū pberet scā pubes pōt p trahere z p ditionez
implere lz añ pubertatē p traxisset qd q nou tenuit impedi-
mētum nō prestat. z ibi Hof. q hoc. l. bos quatuor casus qd
premissi. z ibi in fine. vide quod ibi dixi z de hoc in pre. decr.
cum nostris de pcel. p bē. in. iij. glo.

Ec regula facit ad qōnem quā pa due disputauī quā sic pposui est mrimoniū solu- tū pp panguinitatē vl qz mulier nō coguita re- ligionē pfitet qrif an rūpat spōsalia d futuro pūo a viro cō- tracta. **C** Et pmo solone ad vtrūqz mēbrū ponef gl. Jo. Scōdo ad vtrūqz sient due inductiones affirmatiue qbus in- quātū soloni p tradicūt singlr rñ def. Tertio diuisz ad mē- bra arguit negatiue. z pmo ad p mū z id pcedit. scōdo ad se- cūdū z oibus q inducunt singlr rñ def. **C** Soluendo igit dico q Jo. notauit in tertia cōpil. d spō. sicut q mrimoniū solutū pp panguinitatē nō rūpīt pōra spōsalia d futuro ad qd inducit decr. cū in aplicā. e. ti. si vō soluit p ingressū re- ligionis nihilominus rūpīt pōra spōsalia. ad qd inducit de cōuer. p iu. qdā. z qz actio semel extincta nō reuiuiscit de cō- di. iij. qris. hāc gl. Jo. Ber. vel eius p tēporanei. l. Vinc. in secūdo apparatu. Hof. z Pby. nō posuerunt nec aliq mo- derniores eā tractauerūt q sim memor ad pns ad lram rñ illa videri poterit in nouella. **C** P dicit vō turbato pcedit.

b **Ec regula facit ad** qōnem
quā pa
due disputauī quā sic pposui est mrimoniū solu-
tū pp panguinitatē vl qz mulier nō coguita re-
ligionē pfitet qrif an rūpat spōsalia d futuro pūo a viro cō-
tracta. **C** Et pmo solone ad vtrūqz mēbrū ponef gl. Jo.
Scōdo ad vtrūqz sient due inductiones affirmatiue qbus in-
quātū soloni p tradicūt singlr rñ def. Tertio diuisz ad mē-
bra arguit negatiue. z pmo ad p mū z id pcedit. scōdo ad se-
cūdū z oibus q inducunt singlr rñ def. **C** Soluendo igit
dico q Jo. notauit in tertia cōpil. d spō. sicut q mrimoniū
solutū pp panguinitatē nō rūpīt pōra spōsalia d futuro ad
qd inducit decr. cū in aplicā. e. ti. si vō soluit p ingressū re-
ligionis nihilominus rūpīt pōra spōsalia. ad qd inducit de
cōuer. p iu. qdā. z qz actio semel extincta nō reuiuiscit de cō-
di. iij. qris. hāc gl. Jo. Ber. vel eius p tēporanei. l. Vinc. in
secūdo apparatu. Hof. z Pby. nō posuerunt nec aliq mo-
derniores eā tractauerūt q sim memor ad pns ad lram rñ
illa videri poterit in nouella. **C** P dicit vō turbato pcedit.

solutio argumenta vt mixti qōnes istas tractando fiat siml
positio z rñsio argumētoz q solom p traria viderent.

C Ad vtrāqz ergo qōnem pmo arguit affirmatiue. s. q
vtrōqz casu sint rupta spōsalia z talr certū est q inter mul-
tos casus qbus rumpunt spōsalia de futuro. iste est potētis-
simus casus. s. cū alter ipsozū p trahit scōda spōsalia de pnti
de spon. sic. z. c. si inter. j. rñ. de spō. duo. c. j. potētissimus. iō
dixi qz fm. **C** q h no. de spon. de illis cū in alijs casibus dis-
soluant per sniam in h cāu z cū alter spōsozū religionē igre-
ditur soluant ipso iure. sed certū est q spōsalia de presenti
quo ad vba accipio te z c. z quo ad cōsensum in vtrōqz cāu
interuenerūt z iteruenerit potuerūt ergo dicenda sūt rupta
pōra spōsalia. q vba interuenerit potuerunt p se p3. q con-
sensus interuenerit potuerit satis p3 de spon. c. vno. c. lib. vbi
spōsalia nulla qz cū panguinea cōtracta si tenent ex p sensu
inducūt publicā honestatē. aspiciunt eni in mrimonijs plug
animum qz iuris effectum de biga. nup. c. i. s. i. p cor. mul-
tos eni effectus pseqt mrimoniū lz sit nullū. inducit eniz bi-
gamiam vel penā bigamie vt ibi qd sine mrimonio qd nō pōt
incurrē de biga. qz circa facit plem legitimā seruata forma
cōstitutionis cū inhibitiō de clā. de spō. quā plē legitimā p-
ducere nō posset fornicarius coitus. p mū pbat de clan. de-
spon. c. vl. z q si. sint le. cū inter. z. c. ex tenore. Itē iducit pu-
blicam honestatē vt est dictū z iterdictū in dicit adulteriū
z adulterij penam. qd dic vt no. de dona. iter vi. z vx. c. ple-
rūqz. cum ergo multos effectus alios psequat mrimoniū
lz nullum non mirum si conseq potest hunc effectum rumpē
di pōra spōsalia de futuro quasi sufficiat cōsensus cum for-
ma verborū. z est sile vbi sufficit aliqd valere ex forma lz ex
effectu vel ex cā nō valeat. de elec. si postqz li. eo. sic. z in de-
nūciatione noui operis dicitur. ff. de no. oper. nunc. l. j. z co-
ti. c. j. z. ij. z in sen. ex. xi. q. iij. snia. **C** Sed ad ista inqstūm
quo ad p mū pūctuz solutioni contradicunt. Respondetur
q solutio spōsaliōrum de futuro per sequens matrimoniū
procedit ex vinculo p iugali qd non inducit solus cōsensus
sed legitimus p sensus sed publica honestas nō procedit ex
vinculo cōiugali sed ex spōsaliōz consensu qui sufficit ad
illud impedimētum inducendū sicut etiam affinitas ex nō
legitimo coitu sed fornicario surgit z sufficit ibi coitus d eo
qui cog. consang. discretionem. **C** Ad illud quod dē penā
bigamie p trahi ex mrimonio qd nō lz. h solum contrahētis
illegitimū mrimonium versat odiū. vñ fateor eū ex scō suo
posse penam incurrere ppter affectū cū opere sed nō sic se-
pōt ab alterius obligatiōe liberare per p tractum per quem
alteri nō ligat p que sibi nō pōt p iudicare sed nō sic se pōt
ab alterius obfione liberare nisi alteri liget. eodem mō tolli
pōt q arguit ex dec. eū q. de p bē. li. eo. vbi ligatus ecclesie
parochiali ab illo vinculo soluit recipiēdo etiā iniuste secū-
dam poebialē ecclesie. illud eni est inductū in odiū iniuste
recipiēt z nō in ipsius fauorē. vñ nō posset dici s3 opi. Jo.
quā dixi de p bē. de multa. super ver. p uatus. z ipe not. vij.
q. j. si q. z. xxi. q. ij. si qd iā trāslatus q tūc sit p uatus q ad
se nō quo ad ecclesie vel platū superiorē q cū ē inuitū reti-
nere possit in locū suū. qd dē de prole. illud in eius fauorem
inductum est ppter ignorātiā parentū ambozū vel alteri^o
q p3 qz qz tūcunqz in facie ecclesie p tractū sit matrimoniū
si ambo parentes sciuerunt ipedimētū proles est illegitima
vt in pcedēti dec. vlt. de clā. de spō. qd dē in dec. postqz d ele-
ctio. spāle est in cathedralibus z regularib^o ecclesijs. vt ibi
p3. a s eniz nō sufficit appellatiōe esse iustā ex forma d ap-
vt debitus. e. ti. nō solū li. eo. qd de denūciatiōe dē spāle pro-
pter contēptum ptozis sicut qd dicit de sen. ex. spāle ne po-
testas clauium contēnaf. **C** Ad huc p hac parte sic argui-
tur. actus ille q ad aliquid efficiēdū requirit sufficit q de fa-
cto fiat z si de iure nō teneat hinc est q institutus si seruū hē
ditariū manumittat manumittē nō pōt nisi a deat adire nō
pōt nisi manumittat dic lex q vt a deat sufficit q de scō ma-
numittat lz māuissio nō valeat. ff. de cō. isti. mulier. s. j. Itē
si qd manumissus sit si. x. hēdi p mittat sufficit q d scō p mit-
tat lz pmissio scā ab ipō ad huc suo nō teneat. ff. d sta. li. l. pe.

Item manumissus testis si iurat. x. opas filio dare iura-
do libertate psequitur lz no teneat iuramentu. ff. d. ma. te. l. suu
testo. ad ide. ff. de con. z. de. l. meuius. Et testm ex quo non
adif beditas rumpit codicillos qui tu tenuissent si testm fa-
ctu no fuisset. ff. de bēdi. isti. l. p. filio. z. insti. qui. mo. te. ifr.
§. posteriore. p. qd et notauit de procur. si duo li. eo. in glo. ij.
q. dās fm pcur. reuocat pmu etiā si eius no suscipiat māda-
tus. ad ide. ff. de iniu. rup. z. ir. testa. l. iij. §. sed si stāte. vbi fz
testm qd rūpit per posthumū rūpit primū testm. ad ide. de
prebē. c. pe. li. eo. vbi scba gra cū prerogatiua lz postea reuo-
cat rumpit pmā. ad ide. ff. de testa. mili. l. militis codicill. §.
si. vbi scdm testm iure militari factū lz no valeat milite. f. de
cedēte post annū militie. rūpit tñ pmus qd ipse fecerat iure
cōi. ad ide. de sepul. c. j. li. eo. vbi electio sepulture lz no tene-
at ipedit aliā sepulturā eligi ac si teneret ad ide. ff. d. adimē.
le. legatū sub pditiōe vbi si quis donet vxori qd legauerat si
sic intelligit adēmissē lz donatio vxori scā no teneat.

Ad hoc rñdē q. in. l. mulier. §. j. in. l. pe. d. sta. lib. l. suū
de testa. z. l. meuius. sufficit factū lz no hēat iuris effectū qz
satisfit voluntati testantis qui factū insperit: ac si dixisset si
saltauerit vel lapidē in flumē piecerit vñ sufficit ibi factū si-
ne iuris effectū ad id. ff. de sta. li. Stichus si. x. pterea facit ibi
qd pōt z iuxta iuris regulā ad ipossibile no dz astringi. e. ti.
nemo pōt cū suis pcor. **Ad** l. iij. §. si. ff. de codicill. cū. vij.
iurib⁹ in pxio allegatis no expedit rñderi qz faciunt pro so-
lutione quo ad scdm pūctuz. pbāt eni illa iura qz ex q testm
a pncipio lz postea rumpat ide ruptū est pmū z id sile in
pcur. z gratijs sic ex quo mrimoniū tenuit lz postea rūpat
sufficit ad hoc vt rūpat pōza spōsalia. ad qd facit qd dē actō
nem semel extinctā no reuiscē de pse. dist. iij. q. rō. xxiij. q.
iij. si illic. ff. de solu. qui res. §. areā. ff. de ver. ob. iter stipulā-
tem. §. nā z cū quis. **Ad** dec. de sepul. rñdē illud no esse ex
virtute electōis q no lz sed in penā eligētis. **Ad** l. lega-
tum rñdē qz testm pendet ex vnus no ex pluriū volūta-
te sufficit qz appareat ibi testatoris legantis mutata volun-
tas lz volūtas legatarij no itercedat q nec requirit: no sic i
casu nro cū spōsalia pēdeat ex volūate duoz. facit qd not.
s. de p. sti. c. j. li. eo. **Ad** negatiuā vo. s. q. i neutro pdicto
rum caluū rūpant spōsalia. arguit pmo quo ad pmū qz ma-
trimoniū cōtractū cū panguinea cū sit nullū no hz rūpere
spōsalia. ad hoc eni vt mrimoniū illa rūpat dz eē tale qz te-
neat. no eni pstat impedimentū qd de iure no sortit effectū
vt h cū suis pcor. z q p ius sūt dñt pro ifectis bēri. e. ti. q p
ius. z. C. de legi. no dubiū. si igit istud mrimoniū panguinee
dz bēri pro no facto satis p3 qd no rūpit spōsalia ad instar
eius qd dicimus electionē q nulla est alteri electioni no p-
stare ipeditū iuxta ea q plene no. de elect. auditis.

Ad hūc casuz facit. ff. de pdi. z demō. l. h pditio. vbi cō-
ditioi nuptiarū dz no puisse q nuptias iterdictas p. rit. pdē
natū etiā sic accipe debem⁹ vt pdēnatio teneat. ff. d. re iudi.
l. iij. §. pdēnatū. z. l. si cū nulla. ad ide. ff. de penis. l. rei capi-
talio. in si. ff. ad tertul. l. j. §. fin. z tutores testō datos accipe
oz q iure dati sūt de test. tu. l. iij. z falsus tutor no est tutor z
falsum testm no est testm. ff. de ver. sig. paulus. Idē dicā de
mrimonio. Idē q satisfidare pmissit dando cū q non obligat
vel exceptiōe vt it satisfidare no dz. ff. de fideiul. l. iij. z q p ex-
ceptionē pimi pñt in cōpensationē no veniunt. ff. de cōpen-
quecūqz. z. l. qd in diē. z veritas reuelata dz opiniōi vt ser-
monib⁹ pualē. vij. di. vitate. lxxxj. di. qcumqz de re iudi. cum
inter. ex quo ergo appet mrimoniū no fuisse pp panguini-
tate veritate opiniōi pferēdo dicem⁹ no rumpi spōsalia ma-
xime cū pnūciēt mrimoniū no fuisse in autē. de nup. §. si vo
ab initio coll. iij. spōsalia pōza q tenuerūt p mrimoniū qd
no tenuit solui no debēt ad h. ff. de rescin. ve. si id qd in pnc.
§. j. nā z si pñteat qz religionē no approbatam ista pñssio
no dissoluit ēt sequens mrimoniū de voto. c. vno li. eo. z fa-
cit qd ibi notauit de ordinatio ab eo q no poterat ordinare
z lex vt dicē q mrimoniū pctū cū panguinea no dissoluit
spōsalia pus cū eadē ptracta: ergo nec cū altera. ff. de dona.
inter vi. z vxo. cū h status. §. pe. quid vltra vt h expōsum de

spōn. c. vno li. eo. vbi qui cū panguinea ptractat ad ptracten-
dum cū spōsa remanet obligatus. seqref eni ex ptractio ab-
surditas magna qz. si ille qui cū muliere sponsalia ptractisset
se ipm posset ptractēdo cū cōsanguinea liberare z pseqref
pmiū vñ pena sibi deberet de hereti. cū fm li. e. cū ergo for-
tius vinculū h cāu hēat solvere spōsalia. h vo nullū sit vin-
culū qd p3 qz pōt illo durate vt p ecclesiā no soluto cōtra-
bere cū alia ergo dicā pōza spōsalia no eē soluta de spon. cū
in aplica de eo qui du. c. ij. pbat h lex dicēs q scōz testm in
quo huius fuit pteritus no rūpit pmū. ff. de lib. z posthu. l. si
lius. testm vo in quo pteritus ē posthumus bñ rūpit pmus
lz postea rūpat p posthumū qz potuit posthumus no nasci
z sic a pncipio tenuit z sic loquit lex supius allegata de iniu-
sto rup. l. iij. §. sed si stāte. z sic lz testm qd a pncipio tenuit z
ex q quis potuit hēs esse qzuis postea rūpat. illō tñ qd a pñ-
cipio no tenuit z ex q a pncipio no potuit hēs eē quis no rū-
pit pmū vt in. l. si filius qd satisfacit ad vtriusqz mēbz solu-
tionē. z bis no est rñdē dū qz soloni cōcordāt ad quā ēt fac
de spon. veniēs. ij. **Quo** ad scdm sic arguit. mrimoniū solu-
tū p religionis pñssionē an copulā ex quo no durauit fingi-
tur no fuisse de ver. sig. nā z ego cū suis cōcor. z cū mrimo-
niū sit sacm z q sacramentaliter hēat designare vt dz de bi-
ga. debitū. mrimoniū vo no cōsumatū p copulā no hz oēm
huius sacramēti significationē vt ibi. z. xxxiij. disti. valētio.
ergo no dicem⁹ p illō dissolui spōsalia. pñci eni z cōfirmari
vt mrimoniū ex copula de trāsta. c. vlt. **Sz** ad istō rñde
vt ibi no. z. xi. q. iij. qd pdecessor. **P**terea vt. s. d. cū ē
cā pp quā mrimoniū posterius soluit pōza spōsalia est for-
tius vinculū qd vinculū no deest in mrimonio no cōsuma-
to alō seqref qz qui cōtractit cū vna an copulā cū alia cōtra-
bere posset qd est falsum. Itē seqref qz spōsa de pñti no co-
gnita cū alio coeūdo non posset violare sacm mrimonij si
no dum eēt. z hoc est falsum. cōmittit eni adulterijz sicut z
vxoz vt de eo qui duxit in ma. c. ij. z vlt. de eo qui cognouit
cōsang. discretionē. ij. q. j. si peccauerit. lz igit iure pmittēte
illud vinculū soluat p religiois igressuz an copulā. xxvij. q.
ij. despōsata. z. c. se. d. cōuer. cōiu. verū. z. c. ex publico. tñ du-
rat vinculū fz quosdā. vt verius soluit vinculū qdā iurisdī-
tione q pñssum fingimus mūdo mortuū. xvj. q. j. placuit. z
facit qd no. de voto. c. vno li. eo. sic ergo obfo spōsaliōz ex-
tincta p seqns mrimoniū no renasceat moriēte nālī secūda
vxoz. sic nec ea pñtēte religionem. **N**ec obstat qd dea
oblone iterdū reuiscēte de sen. exc. eos. li. e. ff. quē ad. ser.
amit. si locus. ff. de serui. v. p. p. fuitutes. §. si sublatū. C. d. in
offi. te. si maritus. C. de pac. debitorū. i. dec. eni eos reuiscit
pior excōica. snia no ex virib⁹ pōzis oblonis vel snie sed ex
viribus ipsius cōstitutiōis qd pbat lra ibi decernimus non
dixit declaramus vt ibi no. z est illud statutū in odiū contē-
nētis z fauore clauū. **Ad** l. si locus. z. §. si sublatū dico
qz no erat in totū obfo extincta sed pp casuz ipedita. in. l. si
maritus. puidet iuste ignorātie hēdis z ē sile ad id qd hēs
de prebē. si beneficia lib. eo. **In** l. debitorū reuiscit no
ex vi pōzis obligationis sed ex vi pacti subsecuti. vnde z h
posset obligatio reuiscere isto de nouo contrahente spon-
salia cum eadem ad hoc bñ faciat. ff. de serui. v. p. p. sed. si quis
edes. j. rñ. de renuncia. ex transmissa. de simo. ex insinuatōe
de rescrip. quāuis li. eo. nec obstat qd dicitur obligationem
non extinctam suspensam ad instar eius quod no. Joan. de
voto simplici. f. q. talis vouens si contrahat mortua vxore
continere debet hoc no. xxvij. q. j. nuptiarum. z. q. ij. aga-
thosa. matrimonium eni non dissoluit votum continentie lz
ipsius executionē suspēdat pro pte salti reddētis quod p3
quia etiā vxoratus quo ad sui obligationē continentia vo-
uere posset z p illud votū sine cōiugio p iudicio se deo obli-
gare sed post mrimoniū spōsalia cū alia no posset ptractere
cū igit votū fiat obfo deo h. f. p spōsalia fit homini. Itēz cū
per votum z matrimonij fm ea que dixi se cōpatiant ad in-
uicē mrimoniū cū vna z spōsalia cū alia no se cōpatiant no
est mirū si mrimoniū in totū soluit spōsalia: votū vo suspen-
dit: fateor tñ qz votum simplr z mrimonium z eius vsus se
no cōpatiant

no cōpatiant. **C**ecet autē
pōmo in dū
tamen bñ non
vbi. glo. Ex pō
do q in sol.
li sequit no fra
ditas itercēte
sum de illo q pō
peditio qua tes
i sequit in glo.
non idē deo no
litate debet
netur iurariū
inaria vel qz car
ff. de ver. sig. p
di subditioz
ro alō iurē pū
in mandato no
vltimū dy. at
em serui. vltim
ne de domi. f. fic
fatoro aut pū
pōmo casu rene
no. l. i. §. pū
no cōlo pncipali
ne qz foran tra
vlti de ver. sig. p
lari. z d. vlti f
pūde. qd dicit v

Ec
regule
ca hoc
aiaz q ad serē
tens in pōtis o
legitimatū ē si o
cū qdā p. de hoc
fuit. z hoc in d
luno de maeris q
tōne sup vltimū
veritas obfo dū
nū dēat no pū
C. Et bñ qz pñ
Dūmī qua quere
lampo: ita pñci
solūto z lapia z
dat an sit ex qd
vno allegatiōe z lo
tis videri qz sic qz
s. de offi. p. de q. in lit
tū nec potuit fūim
fūim fuit iua anoz
s. de elec. ab co
lupit. ff. de stip. ser
mā fūie. ff. de re i
no. z sic due snie
fūim⁹ valuit pñ
votum qz iudex se c
f. r. m. l. Stichus
fūim⁹ pñlio m
lra fūie. ff. de re iud
fūim⁹ pōdando qz

nō cōpatiunt. et facit qd̄ dixi post Inno. de puer. p̄iu. pl̄z i fi.
Licet autem responderim ad predictam opinionē Jo. p̄ximo inductam non tamen precise fateor eam veram qd̄ tamen hic non tracto. sed tractavi qui cle. vel vo. rursus in vlti. glo. Ex predictis allegatis et contrarijs solutis concludo qd̄ in sol. superius dictum est.

Nullus ex Consilio. lxxij. **C** Pr̄ia glo. dicit vñ sumpta ponit rōn̄s regule et exempla regule et exceptio nis. Secūdo distinguit. Tertio ostendit qd̄ dif fert cōsiliū a mādato. **C** In glo. j. ibi consilij sequit nō fraudulenti nulla ē obfco. ceterū si dolus vñ calliditas iter cessit de dolo actio competit. et ibi. l. ij. in fi. pōit ca sum de illo qd̄ p̄suluīt pecuniā potius locādam in emptiones p̄diorū quā fenerādā vel ecōuerso et ibi qd̄ si cum scires j. sequit in glo. et ibi et elegant in fi. cōsulēs mutuari debitori non idoneo nō tenet de dolo. et ibi. l. ij. p̄soneta qd̄ dolo et calliditate debitorē circūuenit de dolo tenet. et ibi nō solum tenetur iniuriarū nō solum faciēs sed et is cuius dolo facta ē iniuria vel qd̄ curauit vt fieret. In p̄ma glo. ibi et ibi de hoc. et ff. de ver. sig. sepe iu fi. et insti. de obli. que ex delicto. §. ope. et ibi subdistingue fm̄ Dy. h̄ subdistingit locū h̄z in als̄ p̄ctu ro als̄ tenet p̄sulēs. ff. mā. si remunerādi. §. si tibi. sed. §. loq̄ in mandato nō in cōsilio et facit finis glo. et ibi cōsulens h̄ et distinguit Dy. an foret als̄ facturus et tñ casu vtroqz fatef eum teneri. distinctio ista satis placet quo ad quātitatē pe ne de homici. sicut dignū. ip̄e aut dicebat qd̄ qd̄ consuluit als̄ facturo aut p̄buit cōsiliū tñ aut op̄e tñ. aut p̄siliū et opez. **P**rimo casu tenet qz nō o3 laudādo malitiā augeri. ff. d̄ ser uo cor. l. j. §. persuadere. et. C. de fur. si qd̄ seruo. si opez tñ si ne cōsilio p̄ncipali vñ secūdari nō tenet. ff. de fur. n̄ pigno re. §. qui ferramēta si p̄siliū et opem nō est dubium qd̄ tene tur. ff. de ver. sig. sepe. §. ita dubitarū. et isti. de ob. qd̄ ex delict. §. opij. et ibi tenet furti. nō tñ p̄ditioe furtiua. ff. de p̄di. fur. p̄inde. qd̄ dic vt ibi nota. in p̄e. l. sepe.

Ec regula loquitur de dante p̄siliū. et glo. in p̄n. et sine pro rōne regule ponit qd̄ id cui dat nō tenet illd̄ seq. et cir ca hoc instemus pp̄ iudices ecclesiasticos et se culares qd̄ ad ferēdas snias ē iterlocutorias recipiūt p̄sul tores iuris peritos de more italico quoz tñ p̄siliū si p̄ ius eēt seq nō tenetur ēt si de p̄sensu partium illos assumpserint lz h̄ casu qdam p̄. de hoc vide in spec. de requisitōe cōsiliij ver. qd̄ si iudex. ex hoc incidit qd̄ disputata **P**adue p̄ dñz **N**icho laum de matarella qd̄ querebat si iudex assumpserit tres p̄sul tores sup̄ diffinitiuā quoz duo p̄sulerunt reū p̄dēnādūz et tertius absoluedum et iudex absoluit an valeat snia cū statu tum hēat nō valere snias nisi late sine cū p̄silio sapientū. **E**t huic qōni p̄mittā aliā qōnem dñi mei in legibus dñi **M**artini qua querebat si ordinaris tribus p̄sul toribus as sumpsit ita p̄mūciāuit de p̄silio talis p̄dēno. et de p̄silio taliū absoluo et lapsis. x. diebus actor petit sniam executiōi man dari an sit exequēda. **B**reuiissime ad vtrāqz partē sunt tres allegatiōes et soluit per quoz rōnes. **D**icebat mul tis videri qd̄ sic qz cū dixit p̄demno functus fuit officio suo s̄. de offi. deleg. in litteris. ff. de re iudi. iudex. C. de pen. l. pe. nā. nec potuit sniam corrigere. ff. de arbi. l. arbi. **I**dē statim fuit ius a eoz q̄sūtū qd̄ ibi nō potuit auferri. bñ facit s̄. eo. li. de elec. ab eo. et cle. eo. ti. p̄stōnem. §. pe. in fi. allega bat ip̄e. ff. de stip. ser. l. j. §. si seruus cōis. nec potuit mutare tenorē snie. ff. de re iudi. l. actorum. **I**tē fuerunt due ora tiones et sic due snie arg. ff. qñ di. leg. ce. l. ex his. ergo p̄mis sis rōnib⁹ valuit p̄ma. **R**efert ip̄e qd̄ multis videbat cō trarium qz iudex se correxisse vñ dicēdo statim post absoluo ff. de ma. te. l. stichus. **I**tē cū de p̄silio dno3 absoluerit fuit standum de p̄silio maioris partis. ff. de arbi. **I**tē si. §. p̄ncipa liter. facit. ff. de re iud. duo ex tribus. facit regnla. e. ti. in ob scuris pōderando qd̄ absolutio sit minimū sequendū in ob

scuro. **S**oluēdo ip̄e tenuit sniam ip̄o iure nullā. q̄tuoz re spectibus qz nō imponit finē liti. ff. de re iudi. l. j. ff. de arbi. l. dicē. **I**tē qz sup̄ vno articulo p̄tinē o3 absolūtiōne tñ vñ cō dēnatiōne vt p̄e. l. j. **S**up hoc tñ vide qd̄ scripsi d̄ re iu di. cū iter in vlt. glo. **I**tē qz debuit eē certa i sti. de act. §. cura re. et qz p̄tinet p̄tietatē. ff. eo. ti. vbi repugnantia de testi. qui falso. C. de fi. istru. scripture. s̄. de fi. istru. imputari. et circa h̄ vide qd̄ no. xi. q. iij. §. cū ergo subdit. et dixi de offi. or. si sacer dos sup̄ glo. pe. **P**ūc ad qōnē p̄positam redeundo ad negatiuā p̄mo et secūdo ad affirmatiuā allegat tria subdēs ter tij rōnem. **T**ertio soluit et solutio declaraf. **Q**uarto de p̄positio n̄b⁹ cum et de: plene tractabo. **A**d partes qd̄ snia non valeat allegat qd̄ maior p̄ sapiētum respicit oēs ff. eo. aliud. §. referat ad munici. qd̄ maior de vetre inspi. l. j. §. j. qd̄ ergo sine p̄silio maioris partis et qd̄ plus est p̄siliū factū est nō valet ex forma statuti sunt ad h̄ silia. ff. de acq̄ here. si quis mihi bōa. §. si corā. de admi. tu. l. ticiū in p̄n. de insti. l. sed et si pupillus. §. cōditio. de exercito. l. j. §. si plu res. **S**ecūdo sic cū statutū dicat sniam ferēdam cū cōsilio itelligēdū est de p̄silio p̄sonate snie vt verba hēant effectū suū. ff. qd̄ qzqz iur. l. j. in fi. ne quis eum qui in ius vo. l. pe. §. docē. s̄. de cle. nō resi. relatiū. sic eni intelligit lex p̄siliuz. C. d̄ legi. humanū de ap. noiatiōnes. C. de lega. l. pe. li. x. et ar. C. de p̄di. curi. l. fi. s̄ suscep. et archa. l. exactores. e. li. sic etiā in telligit lex p̄siliū cū dicit factū furtum alterius p̄silio. s̄. p̄so nate. ff. de ver. sig. sepe. insti. de obli. ex delict. §. ope. et de fur. l. in furti. §. cōsiliū. **T**ertio q̄cūqz lex ordinauit cōsiliū haberi illud seruari voluit in autē. de iudi. §. fi. et in medio li tis. §. j. ibi si vō aliqua dubitatio. C. de ap. l. iubemus ibi. et tñ dispō et. ad idē. s̄. de of. dele. venerabili vbi p̄siliū ponit p̄ consensu de offi. archi. p̄f. c. ij. de iura. calū. c. j. ver. verū s̄ inu mu. ec. aduersus. ad idē de fo. cōpe. c. j. de his qd̄ h̄ a p̄la. no uit. et. c. quāto. et forsan huius rō est ne cōsiliū sit eluzoriū vñ lex qd̄ mādāt illud haberi. C. de bonisqz li. l. h̄. §. vbi. ff. de iu di. si p̄toz. facit. s̄. de m̄fimo. p̄cto p̄ interdictuz. c. j. s̄. e. li. de elec. cōmissa. §. porro. **I**n p̄rium qd̄ iudex possit minoris p̄tis consequi cōsiliū si sibi iustus videat sicut de testibus d̄. s̄. de testi. in nostra. ff. e. ob carnē in fi. vñ vna pars pot eē ma ior rōne numeri alia rōne auctoritatis vt no. in. l. i. vni. ff. de re iudi. de elec. ecclesia nostra. ij. **E**t idē inducit secūdo qd̄ iudex videt p̄putādus in humero p̄sul torū sic et tabellio de numero testiu3. C. quite. fa. pos. hac p̄sul torū in aut. s̄. fide instru. §. opz. et p̄ncipes iter cōmilitones. ff. de testa. mi li. l. j. et facit de ver. sig. familie. et vide qd̄ no. de concef. p̄bē. post electionē in. iij. gl. et ff. qd̄ cuiusqz vniuer. no. l. plane. et sic cū essent pares p̄ualet snia absolutoria. ff. de re iudi. iter pares. **T**ertio satisfacit qz nō videt inde astrictus ad cō siliū sequēdū vt in glo. et sic ponet p̄siliūz pro deliberatio ne. ff. de exerci. l. j. in p̄n. et hāc it̄p̄tationē suadet iuramen tū iudicis in autē. iusturā. qd̄ p̄sta. §. et equus ero. ibi fm̄ qd̄ mihi visum et. et de iudi. circa p̄n. v. illi aut. et. ff. de arbi. **I**tē si vnus. §. **I**dē p̄po. **I**dē cū voluit assessores assistē iudici bus vt per eos qd̄ sunt iuris explicent. C. de assel. l. j. ff. de of. assel. cōsiliarijs in autē. de iudi. in p̄n. non tamē voluit iudi ces teneri ad ip̄oz cōsiliū seruādū qd̄ patet ex forma fa cramēti predicti. et alioz etiam p̄siliū requiri vult. C. de sen. ex peri. re. l. ij. qd̄ tamē est necesse seruari. si nō videt sibi iu stum fuisse. simile de rescripto p̄ncipis in autē. de iudi. §. om nes. et in medio litis. §. si vō. et qd̄ nō sit necesse cōsiliū sequi videt expressum. C. de sen. et inter. nemo in p̄n. ibi cōsultatio nes et. s̄. de arbi. cum olim de elec. cum in veteri. et pot eē rō habendi consilij que no. in p̄e. dec. cum olim in glo. ij. et fa cit eo. ti. dilecti. ibi consilio roboratur. naz qd̄ a plurib⁹ que rit et. c. x. di. de quib⁹. s̄. de offi. deleg. prudētiā. ff. de arbi. l. fi. in tres. et optie qd̄ scripsi de consue. ad n̄am sup. j. glo. **S**oluebat **N**icholaus qd̄ ex forma statuti tenebat habē cōsiliū et si nō hēret nō valēt snia: sed ex quo habuit satisfi actum sit statuto: et si fuerit inique prononciatum locum ha beant communia remedia. s̄. appellatio et qd̄ iudex teneat q fec̄ litē suā et silia allat. ff. de iudi. eū que temē. §. i. in aut. de

iudi. §. fina. in medio litis. §. j. ibi si vero aliqua dubitatio cum adiunctione pre. l. nemo. C. de senten. et inter. et per predic. decre. cum olim. et cum in veteri.

Est aduertendum quod quicquid statuta hoc habent quod iudex teneatur sequi in pronunciando consilium sapientum quos affumpserit non de numero suspectorum et tunc non procederet solutio Nicholai. sed locum haberet argumeta pme partis.

Remanet ergo motus vnus antiquus dubium an sit officia in hac materia vel si habeat propositiones cum et de. san. cum consilio vel de consilio sint diuersa in effectu. exempli gratia habet primus de elec. ne pro defectu. Secundum de hereti. vt commissi. v. p. uadi. Tercium dixit in decre. pe. de consti. et Compo. ibi recitat et dicitur. et Archi. s. eo. li. ne se. va. c. vni. quod est differentia: quod primo casu sufficit requirere nec est necesse sequi. super quo etiam vide quod non de elec. ne pro defectu in glo. pe. Secundo vero casu necesse sit sequi ad primus de arbi. cum olim. s. de regula. l. 3. ff. man. idem quod §. si quis ea. vbi si madauit geri negocia mea per procuratores consilio sempromij et sunt male gesta. et ipsi tenentur et non sempromij qui non fuit adhibitus nisi vt consulat et admoneat vide quod de hac. l. statim subdas et sic iudex assessoris et peritorum consilium requirit quod tamen sequi non tenet quod suo non assessoris periculo iudicat. C. de pena iudi. qui male iudi. l. ij. **A**d secundum inducit quod plus videtur artatus mandataris per prepositionem de quasi consultorio industria sit electa. s. de offi. dele. c. vlt. quod de tali virtute prepositio nil probat dat sile sicut aliud est esse in bonis quam esse ex bonis in sti. vi bo. rap. §. sane. facit de pe. di. iij. si ex bono. subdebat se putare consilium sequendum cum pponet negatua puta hoc non facias sine consilio epi. s. de offi. dele. venerabili. sic etiam posset intelligi. ff. de suspec. tu. impuberis in pn. vbi adole. sceti pmittitur durate cura accusare curatorem dummodo ex consilio necessarium id faciat quasi non pmittit nisi illud consilium accedat. vel illud exinde sonat quod de. bñ facit de elec. cum in iure ibi: ex se vel alijs de gremio ecclesie. nam ita dicere poterat de se vel alijs et sic etiam faciat pro scdo dicto vt procedit id ex illa dictioe dummodo cui pcor. s. de vsupal. ex tuarum in fine cum cocoz. quas ibi posui vt pdixi. allegata non probat quod de prepositione de. videt tñ ibi pbari de eta. et quali. ad aures in fi. vbi consilium cum prepositione de artat. **S**ed dic quod absque illis vbi ille i edictis erat artat ita quod illa verba non artat sed artat declarat. Est et sciendum quod quada legisse quod pdixi de prepositione de. pbat per pre. l. idem quod §. si quis ea. vbi tñ neutra prepositio ponit nec etiam ibi ponitur verbum consilij: sed dicitur. ita demum rata haberi madauit si interuentu sempromij gesta essent per quod vides etiam pditione aliter verba fuisse plata. idem dico de. l. j. §. si plures. ff. de exerci. que et non facit quod nec de prepositionibus illis nec de consilio ibi fit mentio sed dicitur. quod sic duos pposuit nec aliter sine altero gereret quod cum vno ptraxit sibi imputauit cui cocoz. de testa. c. ij. in fi. s. eo. li. fateor quod in. l. ticium et meum. ff. de admi. tu. in pn. ponit verbum cum consilio. Item siue aliq prepositione ponit. e. ti. quada decedens. §. j. ibi p tutela filiorum consilio matris gerendam madauit non minus officium tutorum integrum erit: dicitur legisse illud ideo quod mater iure veteri non erat nec esse poterat particeps tutelarior officij. ff. de testa. tu. iure nostro. **S**atis videtur mirandum quod de his prepositionibus quicquid adijciunt consilio disputamus sed non si adijciant consensui voluntati auctoritati vel alteri actui. non curamus enim an dicat cum consensu vel de consensu prima habes de offi. custo. c. ij. de iudi. cam. de bis q fi. a prela. cum apostolica. et c. se. de iurepa. nobis de ec. edi. ad audiendum. j. cum auctoritate habes. s. eo. li. de iudi. c. si. secundam. s. de consensu. de ele. in causis. v. q. v. et c. per inquisitionem. et c. sacrosancta de offi. delega. super questionum post pn. de iureiura. sicut. iij. de insti. cum venissent de his que si. a prela. ea noscitur. alibi dicitur de voluntate de elec. quod sicut in fi. et vide quod scripti ob preben. pro illorum super verbo magistrum. vide etiam circa hoc quod non in spe. de arbi. §. si. vers. sed quod si dicatur. et quod scripti de of. delega. si pro debilitate in glo. putat Inno. v. redeundo. Item aduertendum quod papa quando dicitur

bita deliberatioe cum fratribus. s. eo. li. de imu. ec. c. j. Sed cum requirit fratrum consilium dicitur de fratribus nostrorum consilio per ob elec. licet de vitada. et c. dudum. ij. et c. in genesi de of. le. l. 3. ob dif. exposuit de fide instrum. cum Joanes. et li. eo. de elec. funda meta. §. vt ergo. de regla. non solum de hereti. sup. eo. et c. cum f3 de scisma. c. j. ver. videlicet et ppe sine de puif. ne aliqui. et c. vt apostolice de penis. c. vlt. in pn. ad idem de elec. ne romana. §. qz ergo de iureiura. roman. §. qz igit de re iudic. pastoralis in fi. de sepul. dudum. ver. nos aut de immu. ec. c. j. de sen. ex. c. j. cum ergo in dec. j. de renunc. li. eo. dicit ob fratrum nostrorum consilio et assensu. et idem in dec. gloriosus in fi. de reliqui. et ve. sanc. patet quod dicitur de consilio non denotat consensum assillud superflue fuisset additum cui bñ concor. s. c. li. de pac. c. vlt. et de ele. egro. c. vni. §. j. de cibus romana. §. quod si. eo. li. ad idem pre. dec. vna ne se. vac. §. j. vbi dicit consilio vel assensu. Item interdum papa dicit solum de consensu. s. de psue. cum inter. per quod per ista diuersa. C. de codi. si idem de deci. ad audiendum. ad predicta facit de sta. mo. c. ij. in fi. coniuncta dec. si religiosus. ij. rñ. s. eo. li. de elec. per que per quod illud de consilio positum in fine predictae dec. secum de non artabit nisi ad requisitionem. **I**tem circa prepositionem de primo sciendum quod quando quod auget. ff. de po. l. j. in pn. Item interdum ponitur pro a. ff. de fur. si is qui. ij. in fi. ibi si stipulatus de te. i. a. te. et eo. titu. l. fullo. ij. ibi. fullosi actione locat de domino liberatus est. i. a. dno. Quando quod ponitur de. i. pro. in aut. col. ix. vt nulli iudicij. §. necessarium. ibi nulla mulier de qualibet includatur de. i. pro. dicit etiam gramatici quod hec prepositio de: signat manz vt hec vestis est de lana linoque preta de elec. cum cam. quando quod originem duxit de rescrip. eam te. ad idem de spon. c. j. quando quod originem pmotionis vnde diaconi de se eligunt archidiaconum xciij. di. legimus. quando quod locum sermo Belie igne de celo deposuit de conse. di. ij. reuera. circa fine. ad idem per totum caplm. **D**e prepositione cum etiam sciendum quod quando quod ponitur pro quando quando quod pro quod vtrumque per de commo. c. vni. ad pmu. ff. de po. l. publi. in pn. ibi cum venero. et c. eo. si quis. vbi gl. ad fm. ff. qui satisda. cog. l. si ab arbitro in pn. in ius vo. vt cant. l. pe. quando quod sonat iu pro ff. de dolo rem quadam. quando quod ponitur pro quibus. C. de epi. et cle. cum clericus in pne. quando quod pro in. ff. de condi. indebi. l. idebiti in fi. sic potest ponit. ff. de po. l. j. §. que deo sitis. ibi equus cum capistro et de mor. infe. l. negat. ibi cum grauida. i. in grauida. quando quod etiam ponit pro et satis dixi de cele. mis. cum marthe. ver. alij vo. vbi inuenies dictum Jaco. qui dixit quod prepositio cum sapit vim copulatiue vt ponatur pro et quoties ponitur inter illas res quarum vna non est accessio alterius vt insit. de legatis. §. quis ancillas. als coniungit si vna ad alteram accedit vt ibi. et ff. de pecu. leg. in quatuor primis legibus et potest reddi ro quia prepositio cum designat veritatem rerum et coniunctionem personarum sed copula et licet copulet ostendit tamen diuersitatem personarum et rerum et singula vt principalia comprehendit. ff. de vsufruc. l. si ticio. patent exempla de elect. quia diligentia. et c. cum in cunctis in principio. et post pn. c. §. inferiora. et propter talem varietatem habent quando quod vim disiuncte de hoc de rescrip. c. ij.

Nullus pluribus ex. obfen sionibus

quid de actionibus et an plures civiliter pro poni possunt et tractatum cumulationis que tunc est quando primo iudicio pendente eadem res petitur ex alia causa vel petitur alia res ex eadem causa plenissime prosequit hic **D**y. solas autem regulas ali quantulum declaratas hic describam et ad alia remittam cum in principio huius ti. dixi. ad scripta **D**y. decidenda non interdam. dicit autem quod regula cumulationis permittende sic tradi debet copulatiue vbi sunt plures actiones non contrarie et que electione non tolluntur et in prima quarum absolutoria non parit exceptione rei iudicate. in scda ibi admittit

accumulatio

accumulatio cum quo tractat de accumulatioe impedida tradit
regula disunctive et hoc modo ubi plures sunt pte actio-
nes vel que electione tolluntur vel in quaru pma absoluto-
ria lata parit exceptione rei iudicate in scda ibi repellit cu-
mulatio declarat pma p illud gnale no dz expectari casus
cuius nil opatur euetus ff de fideius l pen ad vel l aliqn
Sed certu est q mutata psona vel re vl ca petedi absolutio
prie petitiouis no parit exceptione rei iudicate vt no s de ex-
cep c pe vbi vide in fi vlt gl ergo ipedi no dz scda pedete
pna **S**ecdo sic expi i spe dubia no dz ee melioris pditio-
nis q is qui ee in spe certa allegat ff de copen l vlt de acqui-
ren h e eu qui duobus de le iij l j in pn sed absolutus in pri-
ma est in spe certa no absolutus est in dubia sed si dicerem
cotrariu pme regule qua pmissio melioris pditiois eet no
absolutus q absolutus qd ee no dz vt pmissi maxie qz non
solet actor licet ptestado sua coditione facere deteriorē ff e-
ti no solet qua vide infra sub hac lra z ff de nouati l alia er-
go zc **I**tem equipando litis pcedentia pncipalis z cau-
se appellatiois facit cle de testi c testibus cu in ca appella-
tionis interiecte a diffinitiva liceat plures causas ostēde vl
cumulare ex quibus probet iustitia appellationis ff de ap-
pel scio z satis no de ap cu cam in vlt glo sic ergo licebat
z in ca pncipali plures causas cumulare ex quibus oib vel
ipsarum aliq appeat locu hfe codēnatoez hoc n itelligas
vt dicit s co li de re iudi abbate sane adbus eadem posse
probari p s si minus isti de act textu itelligedo put iacet z
de do ex apud celsum s ite querit ite per l vlt C de app z
per l si an ff de excep z p l j s qui aur ff quoz leg **A**d
secudam regulā pbadam adducit certu ee q vbi sūt actio-
nes pte posita vna intelligat altera remota C de furt l j si
seruus exte l j C de codi l h ite si electioe tollunt vna ele-
cta tollit altera s co li de elec vt quis duas vbi de b z o po-
stu c vni **T**ertio costat q qn sunt due in quaz pma la-
ta s iia parit exceptione rei iudicate in scda repellitur cumu-
latio ff de excep l fundu z l fundi ex quib ps pdictas du-
as regulas quaz altera permittit cumulationez altera ve-
tat veras ee **D**emū solutio multis ptrarijs materia spe-
cialius distinguēdo psequitur z hoc omitto **P**ria gl
dicit dn sumpta z ponit exempla **S**ecdo exponit regulaz et
de exceptioib ptrarijs z x casus excipit **T**ertio interserit
de electioibus z actioibus z remittit **Q**uarto obijcit ad id
qd dixit de ptrarijs z ponit quatuor solones z quilibet impu-
gnat demū soluit distinguēdo subdēs alia solutione quam
no approbat quinto no remittit z cocoz allegat **I**n pri-
ma glo ibi nemo ex bis segtur q negat se debē pbibet alia
defensione vti nisi lex impediatur qz zc z ibi nemo segtur phi-
betur plurib exceptionibus vti quauis diuerse sint z ibi de
compē l vlt negas debitū p testes puctus no compēfat z
ibi s studiu ponit casus aut ptrā qz propria z ibi s illd ne-
gans re fuisse in bonis debitoris puctus de medacio pos-
sessione perdit nec alr aliquo ipsius iure vti poterit z ibi cu
res frustra donatarius ab herede donatoris rem emit cum
rei proprie captio no pssistat z ibi l j vide in pre c si qz du-
as in vlti glo z ibi sed nec ipuberis substitutus directe filio
impuberi eo mortuo contra matrem impuberis agentez de
inoffioso dicit illud testamētum fuisse paternum cotra fra-
trem testatoris dicit illud fuisse filij **I**n prima glo ibi se
soluisse de hoc vide in Spe de excep s viso vers sed qd si
debitor z ibi in ver se tractat de creditoze q negat se nume-
rasse z pignus recepisse cum ab eo pignus repetit z ibi s il-
lud dicunt communiter doctores q in bis omnibus est rō
spalitatia vt puniatur mendacium sed fm id in omnib ex-
ceptionibus cotrarijs erit reperiri mendacium quare distin-
guit Dyn aut exceptiones que vident contrarie pponunt
conditionalr qd licet vt fm glos aut simplr z tunc aut est
possibile prima assertioem rei cocurrere cum secunda i qd
in vtraqz continet simul potest verum esse z simul z diuer-
sis temporibus proponi possunt vt hic z in concor aut non
est possibile pma cocurrere cu secunda i vtraqz veram esse si-
mul tunc no audiet vt in ptrarijs z ibi s eligere nec valet

si dicas idem debere dici in exceptionibus in quibus reus est
actor ff de excep l j qd in actionibus z est rō qz rei fauora-
biliores ratio rōnis quia in potestate actorum est agere s
conueniri no est in potestate reorum ff de do ex l pure s fi
na By z ibi sic intelligunt decre vide quod ibi dixi super
fi antepenulti glo

Ic formatur breuis qd quaz
olim disputau
de accusato vel inquisito de homicidio q ne-
gavit se homicidium comisisse quo ptrā eum
probato dicit se id fecisse ad sui defensionem
querbam an debeat audiri **A**d affirmatiua vj allegan-
tur z dicit esse casus in ptrarium alia vj **T**ertio dat solutio-
distingues **Q**uod audiri debeat videtur ex eo qz rei fauo-
rabiliores sunt qz actores z promptiores esse debem in ab-
soluendo qz in condemnando s de probat ex litteris ff de
actio z ob l arrianus hoc e ti cum sunt partiu ite pene sūt
mollieude potius qz laxande eo ti in penis z ibi cocoz
Secdo qz pbationum facultas no est angustanda de te-
sti co c fi s co li de hereti in fidei z C de hereti l qm qd h
fieret si innocentia pbari no posset ptrā illud de simo licz z
c per tuas **T**ertio videt esse casus ff de noxa electio s
ncqz heredi vbi dicit qz ne heredi nec in heredem danda e
actio in eo qd defunctus mentitus est vbi etiam dicit qz qui
negavit seruum in sua potestate esse poterit postea illud fa-
teri si lis contestata non est etiam post litem si minor esset
Quarto costat qz reo regult l3 vti contrarijs vt h in gl
ite regult erroneam pessionē reuocare l3 negocio nondum
finito s de confes c vlt C de iur z fac igno l error s co li
de resti in iteg c ij hic aut no est finitū negociuz ergo reuo-
care vel cotrarium dicere l3 **Q**uinto qui negavit de se
vel alijs veritatem coram inqstozibus heresis negationem
illa reuocare potest s e li de hereticis accusatus s l3 **I**te
accusatus qui negavit postea audif confitendo de eo q co-
gno conueniens ij ergo zc **S**exto cum talis propo-
sitiō expresse non sit iure prohibita ergo intelligitur permissa
xxvij q j iam nunc post pn xxx q iij c fi z q iij c vlt C de
coll illam z dato qz iste esset periurus nullo tñ iure probi-
betur se defendere immo defendit et ecclesiam suam de ex-
cep dilecti peligēda est etiam hec pars qz humanior saltez
vbi no est ius expresse de trāsa c fi facit C q bon ce pos-
l fi **A**ltimo pro hac parte videt casus s de solu c vlt ff
de proba cu de indebito in pn **I**n cotrarium inducēba-
tur tūc x argumēta de x casibus quibus etiam reus audif
allegans cotrarium quos non psequoz qu notati sunt h
post pn glo z ff eo nemo ex bis **S**ecudo ad hac partē
faciunt oia q pbibēt audiri allegatē pna de ap sollicitu-
dinē in fi vbi videas in vlt glo C de fur l j ff quando app-
fit l ij cum similibus z qd quisqz sua voce zc s de proba
per tuas C de non nume pec l generaliter **T**ertio pu-
blica vtilitas suadet puniri maleficia s de sentē excommu-
vt fame cum concor ibi in quartam glo z statim punienda
sunt cum reis negantibus claruerint xxiiij q iij ecce de pe-
ni di j adam ergo zc **Q**uarto multuz facit ad hac ptē
de accu cum dilecti vbi ps qz excusationes inquisiti que co-
fessionem eius perimant admitti non debēt eadē rōne non
admittentur excusationes que perimant negationem qua-
lis est ista de qua queritur l3 autē arguere de confessioe ad
negationē cum quo ad cōtestationem litis z sniam validam
dam harum sit idem effectus de hoc de elec dudum vers
l3 de litis contesta c vni **Q**uinto responsiones iste que
in delictis excusandis cotrarietate inferūt no solum no reci-
piuntur sed etiam illas faciētes puniunt de tēpo or dilect
facit vt ec bñfi c vni de penis super bis **S**exto cotra-
rietas non recipitur in teste nisi quod dixit per errore in cō-
tinenti coarexit de testi co preterea sed iste in continenti no
coarexit sed probationez criminis expectauit vt ponitur in
tbema in quo no modicu interest aduersarij vt iudicio in qui-
rentis s de dolo finē de pcura auditis

Solutio ut tunc dixi inueni doctores varios. i. pro et contra tenentes et pro utrisque facit equas. **Mibi** videtur quod si accusatio vel inquisitio fuit formata de illo qui aggressus fuit tunc et occidit. et ipse negavit quod potuit. ix. di. si ad sacras. ff. de re. du. si is qui duceta. §. vtrum. et no. §. eo. li. de p[re]fessio. c. ij. in glo. pura. licite post ea dicere poterit se ad sui defensionem occidisse cum cesset contrarietas. s[ed] sibi caueat quod ante publicationem testium hoc p[ro]bet si intendit id p[ro]bare p[er] testes. et hoc dico si articuli sibi traditi vel publicati fuerunt de homicidio facto per insultum vel aggressuram. nam post publicationem super directe contrario que est istud non audiret quicquid tunc allegaret. patet hodie in cle. de testi. c. testibus. sed si capitula ignorasset sine culpa sua tunc secus ut scripsi post Inno. de testi. ex tenore. vbi vo simplr negavit homicidium aut fecit hoc lite contestado vel respondendo accusatioi vel inquisitioni aut id dixit excipiendo. p[ri]mo casu non v[er]o audiendus postea quod ad sui defensionem occiderit p[er] iura sc[ri]pta allegata et p[er] decre. vlti. §. eo. li. de iureiur. no ob. §. neq[ue] heredi. sed facit p[ro] ga loq[ui]tur de negate ante lite contestata. q[ui] euadit pena[m] confitendo quod alia teneret insolidum ut eo. ti. l. quoties. §. p[ro]z. quam allegat glo. et l. si seruus depositus in fi. in hoc ergo quod post lite contest. no euadat facit p[ro]. **In** dec. is q. et in l. cu[m] de debito puni[n]t negans et prouidet actori ex falsa negatione grauoato. s[ed] in casu isto si admittat quod negavit nulla ipsius rei puni[n]tio et nulla actoris p[ro]uisio. **It**em ibi si negas solus sibi facta statim illa p[ro]bata cogere reddere certum est quod postea de bitu[m] petere possit. expedietur ergo est negotium tali copedio expediri. §. eo. li. de re iudi. abbate ad fi. in dec. vlt. de p[re]fessio tractat de reuocanda p[re]fessione p[ro]p[ter] p[ro]babilem errorem facti h[oc] de reuocanda negatione in q[ui] non cadit error p[ro]babilis de rescrip. ab exco[m]municato. q[ui] dicit quod negante p[ro]fiteri posse fateor quod illud est p[ro]tra se et p[ro] aduersario vel iudice facit de elec. dudum. ij. ad fi. q[ui] dicit sexto p[ro]iuru[m] se defendere posse fateor. sed non repellit eo capite vel ex crimine. sed p[ro]p[ter] p[ro]rietate[m] ut dixi. alioz contrarior solo p[ro]p[ter] allegata sc[ri]pta. **S**ecundo vo casu. i. cu[m] id negavit excipiendo pura quod foru[m] declinado negabat se in iudicis territorio occidisse quod fieri potest super quo iudice quod scripsi post Inno. de rescrip. sup[er] lras in vlt. glo. versi. querit Inno. et §. eo. li. de fo. cope. romana. §. p[ro]bentes in glo. si ergo. et de hoc in spec. de cope. iudi. adi. §. i. ver. sed pone aliq[ui]d tunc dico quod h[oc] ad fundanda[m] iurisdictionem sit p[ro]batu[m] eu[m] occidisse ibi audiret in p[ri]ncipali excipiens quod ad sui defensionem id fecit p[ro] hanc regulam exceptionem. c. ti. et p[ro]tobi. q[ui] no. et sic concordat quod dicebat. iij. et sustinemus hanc humaniore[m] via[m] ut dicebatur sexto suffragante iure quod permittit excipere tem uti contrariis.

Regule s[er]uand[ae] huius littere. A. sunt he.

Non vult h[er]es esse quod ad aliu[m] transferre voluerit hereditate[m].
Non videtur cepisse quod exceptio[n]e[m] remouet a petitione.
Non dicitur cui quod plus est h[oc] minus est non licere.
Et ex p[ro]prio nec ex soleni iure p[ro]uatoz p[ro]uentione[m] que[m] immutadu[m] est quoduis oblonu[m] cause p[ro]uentione[m] possint mutari et ipso iure et per pacti p[ro]uentione[m] exceptionem: quod actionu[m] modus vel a lege vel a p[re]tore introductus p[ro]uatoz p[ro]uentionibus non infirmat nisi tunc cu[m] inchoaret pactio inter eos conuenit.
Et p[ro]p[ri]as non p[ro]cubitus sed consensus facit.
Nullu[m] t[ame]n n[on] e[st] eo genere quod quod dissoluitur quo col ligatum est: ideo verboru[m] obligatio verbis tollit nudi consensus obligatio p[ro]trario p[ro]sensu dissoluitur.
Emo qui p[ro]demnare non potest absoluere potest.
Non dicitur actor licet quod reo non p[ro]mittit. **In** re obscura melius est fauere repetitioni quam aduentione[m] lucro.
Emo ex his quod negat se debere p[ro]hibet et alia defensionem uti nisi lex impediatur. **Quoties** concurrunt plures actiones eiusdem rei nomine vna dicitur experiri.
Et quod pignus neq[ue] depositu[m] neq[ue] p[ro]curiu[m] neq[ue] emptio neq[ue] locatio rei sue consistere potest. **P[ro]uatoz** conuentio iuri publico non derogat.

Non videtur quis id capere quod ei necesse est alteri restituere.

Non defenditur videtur non t[ame]n qui latitat: sed et is qui negat p[ro] se defendere aut non vult suscipere actiones.

Emo plus iuris ad aliu[m] transferre potest quam ipse habet.

Nullus videtur dolo facere qui suo iure utitur.

Emo potest gladij potestates sibi datam vel cuiusque alterius coertionis ad aliu[m] transferre.

Non dicitur alteri per alteru[m] iniura conditio inferri.

Emo potest mutare consiliu[m] suu[m] in alterius iniuriam.

Non videtur rem amittere cuius p[ro]p[ri]a non fuit.

Non solet deterior fieri conditio eor[um] qui litem contestati sunt quam si non essent sed plerumque melior.

Emo enim in persequendo deterior eam: sed meliorem facit denique post lite[m] p[ro]statam h[er]edi quoque prospicit et heres tenetur ex omnibus causis.

Nulla intelligitur mora fieri vbi nulla petitio est.

Non solent que superabundant vitare scripturas.

Emo dubitat soluendo videri eu[m] qui defenditur.

Non potest videri improbus qui ignorat quantum soluere debeat.

Emo de domo sua extrahi debet.

Nullu[m] crimine[m] patitur is qui non p[ro]hibet cu[m] p[ro]hibere non possit.

Nullu[m] interest ipso iure quis actionem non habeat an p[ro] exceptionem infirmetur.

Nullu[m] p[ro]sensu[m] t[ame]n p[ro]trarium est quod ex bona fide iudicia sustinet quoduis via atque met[us] quod coprobare p[ro] bonos mores est.

Non capitur qui ius publicum sequitur.

Non videntur qui errant consentire.

Non ut ex pluribus causis deberi nobis idem potest ita ex pluribus causis idem possit esse nostrum.

Non videntur data que eo tempore quo dantur accipiendis non sunt. **Qui** iussu iudicis aliquid facit non videtur dolo malo facere quod parere necesse habet.

Emo id obligat quod recepturus e[st] ab alio quod p[ro]fiterat.

Non est singulis p[ro]cedendu[m] quod p[ro] magistratum publice fieri possit ne occasione sit maioris tumultus faciendi. **In** finita estimatio est libertatis et necessitudinis.

Nullu[m] peti potest ante id tempus quo per reru[m] nam p[ro]solui possit et cum soluendi tempus obligationi additur nisi eo p[re]terito peti non potest.

Et ratius p[ro]sultus an quod beneficium dare se quasi viuenti cesar rescripserat iam defuncto dedisse estimaret. **Respondeo** non videri sibi p[ro]ncipem quod ei que viuere estimabat concessisset defuncto concessisse que[m] t[ame]n modum esse beneficij sui vellet ipsius estimationem esse.

Et interdico neq[ue] in ceteris causis pupillo nocere op[er]e. dolum tutoris siue soluendo est siue non est.

Non potest dolo carere qui imperio magistratus non obtemperat.

Non alienat qui duntaxat omittit petitionem.

Emo plus comodi heredi suo reliquit quam ipse habuit

Emo alieno nomine lege agere potest. **Temporali** p[ro]mutatio ius p[ro]uincie non innouat.

Emo p[ro]do est qui precium numerauit. **Locupletior** qui libertum acquisiuit non est factus. **Cuz** de lucro duorum querit melior est causa possidentis.

Nullu[m] dolo creditor facit qui suum recipit. **Cuz** p[ro]ncipalis causa non consistit nec ea quidem que sequuntur lo cum habent.

In qua[m] actiones p[re]sertim penales de eadem re concurrentes alia aliam consumit.

Non fraudant creditores cum quid non acquirunt a debitore: sed cum quid de bonis diminuitur.

Emo ex suo delicto meliorem suam p[ro]ditionem facere potest.

Non omne quod honestu[m] est. **In** stipulationibus id tempus spectatur quo contrahimus.

Emo videtur fraudare eos qui sciunt et consentiunt.

Emo danti[m] facit nisi qui id fecit quod facere ius non habet.

Non potest videri desisse habere qui nunquam habuit.

• dia